

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD
Nr. 18
Gegužės-May 5, 1955
Cleveland, Ohio

Rusų ginklo jėga

Labai dažnai laisvojo pasaulio spauda pateikia tiesiai fantastiškų žinių apie galimą Sovietų smogiamąją jėgą. Bet dažnai jos esti išpustos. Dalį žinių dažnai pakiša patys sovietai, norėdami tuo būdu suklaidinti visuomenę ir įbauginti laisvąjį pasaulį.

Tarptautinei politinei informacijai tirti sąjunga (BEIP) 1955 m. sausio mėn. pateikia davinį apie sovietų ginkluotąsias pajėgas pasiremama Vyriausios Sąjunginių pajėgų vadovybės Europoje vėliausiais pranešimais.

SAUSUMOS PAJĖGOS

Sovietų Sąjunga disponuoja 175 divizijomis. 50 satelitų divizijas pridėjus, Sovietų blokas turi 225 divizijas, jų dalis sustiprintos. Vėliausiomis amerikiečių žiniomis 1954 m. pradžioje Sovietų divizijų skaičius gerokai padidėjo. Tuo būdu bendras Sovietų bloko divizijų skaičius dabar siekia — 285 divizijas, kurių dalis irgi sustiprintos. Rytų Vokietijoje suorganizuota 10-12 vokiečių divizijų.

Šiuo metu pastebimos pastangos geriau apginkluoti turimas divizijas, negu jų skaičių didinti. Didinamos kitos pajėgos.

Sovietų vakarų pajėgos pasiskirstytos į 3 armijų grupes: I grupė — 12 divizijų. Uždavinys — saugoti šiaurę ir Atlanto frontą. Vadovybė Leningrade. II grupė — 33 divizijos, didesnė dalis jų dislokuota Rytų Vokietijoje. Vadovybė Minske. Strateginiu požiūriu — svarbiausia ir stipriausia grupė. III grupė — 24 divizijos, 2 iš jų Austrijoje. Vadovybė Kijeve. Uždavinys — saugoti Karpatų ir Balkanų kalnų masyvus. Be 3 vakarų armijų grupių, apjungtų vienos bendros vadovybės, yra dar ir IV grupė, dislokuota Kaukaze, Užkaukazyje, Kryme. Vadovybė — Tbilisy. V grupė pastatyta prieš Indiją ir Afganistaną. Vadovybė — Taškente. VI grupė dislokuota nuo Baikalo ežero iki Mandžiūrijos. VII grupė — slaptoji. Dislokuota Arktikoje. Jos žinioje aerodromai, meteorologijos stotys, kitokie įrenginiai.

AVIACIJA

Tvirtinama, kad Sovietų Sąjunga turi 20.000 lėktuvų. Vokiečių žiniomis lėktuvų skaičius prašoko 40.000. Oro armijoje — 1 mil. vyrų. Lėktuvai gaminami

35 aviacijos fabrikuose su 650.000 personalo. Po karo pagrobty vokiečių technikų dėka padaryta didelė pažanga naujų lėktuvų tipų konstrukcijoje. Nuolatos didinamas sprausminių lėktuvų skaičius. Atrodo, kad Sovietų tolimo skridimo bombonešiai sukelkti daugiausia šiaurės ir Arktikos srityse. Toks telkimas suprantamas turint galvoje trumpiausią kelią per šiaurės ašigali. Taktinės aviacijos apie 1.000 MIG sutelkta Vokietijoje. Didelė sprausminių lėktuvų grupė yra Lenkijoje. Atkuriamą Rytų Vokietijos aviaciją. Sovietų transporto aviacija aptarnauja 300.000 km. ilgumo oro linijas.

JURŲ PAJĖGOS

Didžiausios sovietų pastangos nukreiptos į povandeninio laivyno plėtimą. Povandeninių laivų skaičius siekia iki 400. Uždavinys — saugoti pakrantes. Be šių, turi 50-60 povand. laivų didelio greičio ir tolimojo veikimo. Antvandeninių laivynas nevienalygis ir pasenęs. Realizuojamas platus šarvuotųjų statybos planas. Jūrų laivyne 800.000 vyrų.

ATOMINĖS BOMBOS IR RAKETINIAI SVIEDINIAI

Sovietų Sąjunga disponuoja tam tikrais atominių ir vandenilio bombų ištekliais, tačiau JAV ištekliai nepalyginti didesni. Raketiniams sviediniams leisti įrengti postoviai Baltijos salose ir pakrantėse, Karpatuose, Juodosios jūros pakrantėse, Vengrijoje, Arktikoje. Statomi nauji Tueringijoje ir kitur. Sovietai iš-tobulino vokiečių V-1 ir V-2. Daromi bandymai fantastiškais aparatams, metantiems ore iš eilės vieną po antro sviedinius, realizuoti. Tai A 9, A 10 su 6.000 veikimo spinduliu ir M 1, kurio paskutinis sviedinys išmetamas 8.000 m. tolį pasiekus.

Prieš šias sovietų milžiniškas ginkluotąsias pajėgas laisvasis pasaulis gali šiandien pastatyti žymiai mažesnę divizijų skaičių, ginkluotą betgi pranašesniais ginklais. Neabejotinai atominių ginklų pranašumas. Todėl Sovietai ir šaukia nusiginkluoti, pirmoj eilėj — uždrausti atominius ginklus. Milžiniškas laisvojo pasaulio pramonės potencialas, jos greitas, lankstus prisitaikymas prie naujų karo išteklių reikalavimų nusveria šiandien iš anksto pasigamintus ginklus.

Lemiantis veiksnys kiekviename kare — stipri moralė. Ko-

Žmonės, kurie nemėgsta jokios valdžios...

PRANCŪZIJOJ MOKESČIŲ KARAS PRIEŠ VALSTYBĘ. — ATsirado NAUJAS MINIOS VADAS...

(Mūsų korespondento Europoje)

Labai galimas dalykas, kad daug skaitytojų iš šios korespondencijos pirmą kartą išgirs Pierre Poujade pavardę. Tuo tarpu Prancūzijoje daug žmonių negalės pasakyti, kaip vadinasi dabartinis ministeris pirmininkas, bet užtat kiekvienas prancūzas yra girdėjęs apie Poujadę. Ar tai gera, ar bloga prasmė, bet jis, greičiausia, bus šio momento populiariausias prancūzas, išgarsėjęs ne mažiau, kaip kino žvaigždės.

Pierre Poujade gyvenamoji vietovė yra gilioje Prancūzijos provincijoje, Sant-Céré miestelyje, kuris tepriskaito 2900 gyventojų. Tas miestelis, greičiau panašus į kaimą, yra prisiglaudęs prie Cevennes augštumų pietinės dalies, Lot departamente, 140 kilometrų į šiaurę į Toulouse, taigi yra pietų Prancūzijoje. Tai jaunas vyras, vos turįs 33 metus amžiaus, menkos rašomųjų reikmenų krautuvės savininkas. Tai tipas, kurį prancūzai apibūdina žodžiu "beau gars", taigi "simpatingas vaikinai". Jis yra miestelio futbolo komandos kapitonas, savaime žmonių mėgiamas dėl aštraus liežuvio. Vietiniai gyventojai jį net išrinko į valdžios savivaldybę.

Bet savaime suprantama, kad visų tų privatumų toli gražu neužtektų, kad pagarsėjus iki to laipsnio, kaip tai atsitiko su Pierre Poujade. O atsitiko taip: 1953 metais liepos mėn. 22 d. apie pustuzinįs Saint-Céré miestelio krautuvinių nutarė neįsileisti mokesčių revizorių, kurie pagal įstatymą turėjo daryti reviziją. Kai revizoriai atvyko, miestelio aikštėje susirinkę gyventojai ėmė grasinti, kad valdžios atstovams atsitiks blogai, jeigu jie tuojau pat neišsinešdins. Pats miestelio burmistras pasakė kalbą, sukurstyti

munizmo užpultas laisvasis pasaulis kovos dėl savo egzistencijos ir laisvės. Neaiškus satelitų pavergtosios tautos, įsitikinusių, kad kovojama ir dėl jų išlaisvinimo, nepraleis progos nusikratyti savo pavergėjais.

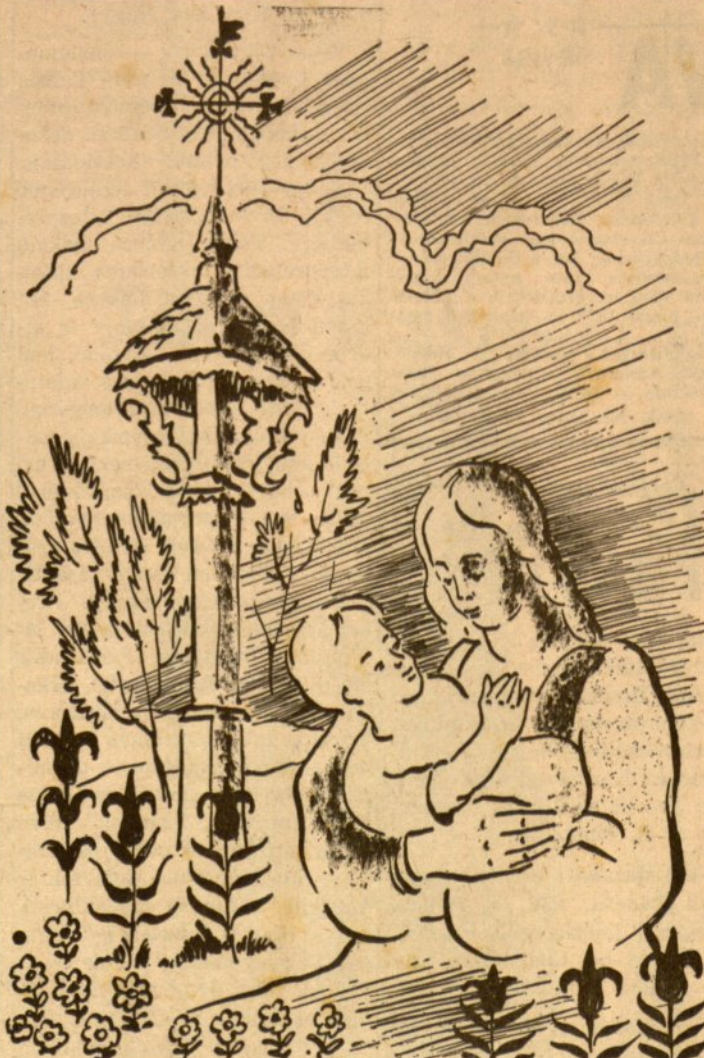
žmonės sudarė aplink krautuvijų rajoną neperžengiamą tvorą ir revizoriams nieko kito nebeliko, kaip skubiai pasišalinti iš Saint-Céré.

Vargu ar pasaulyje yra kitas kraštas, kur žmonės būtų taip palinkę prie savarankiškumo, kaip Prancūzijoje. Būdamas nepataisomas individualistas, kiekvienas prancūzas svajoja apie ekonominę laisvę. Nieko jis taip nekenčia, kaip pagal valandas nustatyto darbo. Tad Prancūzija yra tipingas kraštas, kur dominuoja smulkūs ūkis, smulkios pramonė ir amatai. Pav., visame krašte priskaitoma net 200.000 statybos "įmonių", kuriose te dirba 3 darbininkai, įskaitant patį savininką. Savaime suprantama, kad tokia krašto ūkio struktūra nėra racionali. Tatai iš dalies išaiškina Prancūzijos smukimą.

Antra prancūzo būdo savybė pasireiškia jo organiniam valdžios nebėgime. O valdžia prancūzui, ypač smulkiam krautuvininkui ir amatininkui, yra lygi mokesčių inspektoriaus sąvokai. Valdžiai reikia mokėti mokesčius, o prancūzas to nemėgsta daryti. Apeiti mokesčių nuostatus ir neteislingai deklaruoti pajamas yra pasidaręs savo rūšies nacionalinis sportas. Kas tuo sportu nesiverčia, visuotiniai laikomas Joneliu Durneliu...

Ypač tas sportas yra paplitęs smulkiame biznyje, kurio pelną sunku apčiuopti. Valdininkas, tarnautojas ir pastovus fabriko darbininkas gauna nuolatinį atlyginimą, kurį sunku nuslėpti. Bet kaip susekti, kiek uždirba amatininkas, kuris neveda atskaitomybės knygų? Prancūzų įstaigos spėja, kad kasmet nuslėpiama apie 1000 milijardų frankų pajamų, kas sudaro apie trečdį visų surenkamų tos rūšies mokesčių. Apskaičiuota, kad 1953 m. pramonė nuslėpė 20% mokesčių, o prekyboje tas nušimtis siekia net 28. Smulkios įmonės ir smulkios prekyba nuslepia ne mažiau kaip 50 savo pajamų. Tokiomis aplinkybėmis buvo įvesta vad. skrajojamų revizorių institucija. Šie pareigūnai nelauktai atsiranda krautuvėje ar įmonėje ir reikalauja įrodymų, kiek turėta pereitais metais pajamų. Galima suprasti, kad tokie revizoriai verslininkų sluogsniuose nėra mėgiami.

Praktškai jau kelinti metai pasidarė tokia padėtis, kad ypač smulkūs verslovininkai yra paskelbę valstybei mokesčių streiką. Tas streikas ypač yra išplitęs pietų Prancūzijoje, kur gyventojai savaime yra neturtingi. Štai tokioje nuotaikoje Saint-Céré gyventojai, smulkios krautuvinių Pierre Poujade vadovaujami, 1953 metų liepos mėnesį sukėlė maištą prieš mokesčių revizorius ir juos iš miestelio išvarė. Toji žinia žaibo greičiu pasklido po aplinkinius kaimus ir miestelius. Pierre Poujade, turėdamas Simca automobilį, ėmė važinėti po apylinkę ir (Perkelta į 5-tą pusl.)

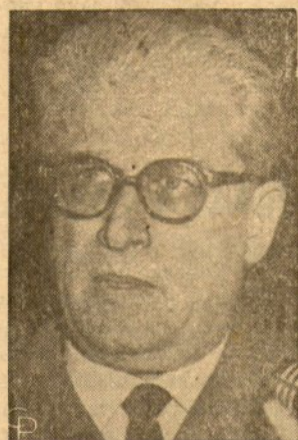

Už didį vargą, nemigo naktis ir aukso širdį, ačiū tau, motule miela.

Pradėjo repatrijuoti

Į Vokietijos rytinę zoną, vad. komunistinę DDR, kovo pradžioje atvyko 15 repatrijuotų vokiečių iš Rytprūsijų, Lietuvos ir Latvijos. Tie vokiečiai galų gale gavo iš TSRS užsienio reikalų ministerijos leidimą pavieniui persikelti į Vokietijos sovietinę zoną.

Repatrijuojantieji vokiečiai buvo surinkti Karaliaučiuje ir paskum atskirai su vienu palydovu per Kauną ir Gardiną, o iš ten per Brest-Litovską palydėti iki Lenkų-Sovietų sienos. Traukiniu per Varšuvą nukeliauvo į rytinį Berlyną, o iš ten buvo išskirstyti į savo pastovias vietas.

Naujuoju Italijos prezidentu išrinktas Giovanni Gronchi tik po ketvirtjo balsavimo. Naujasis prezidentas yra 67 metų ir priklauso krikščionių demokratų partijai.

Į Vokietiją vokiečiams išdalino tam tikrus blankus, kuriais reikalaujama suteikti smulkesnių žinių apie savo artimuosius, gyvenančius Rytinėje zonoje arba Vakaruose. Atsakymuose reikia nurodyti, kiek norinčių repatrijuoti giminės gauna pajamų, kokį darbą dirba, kokioms priklauso organizacijoms ir kt.

Tarp pirmųjų vokiečių repatriantų iš Klaipėdos krašto vokiečių spauda mini Frau Swars, gimimo Sprogytę, kuri š. m. vasario 16 d. iš Priekulės išvyko į Rytinę Vokietiją. Viena vokiečių norėjo išvykti pas savo vyrą, gyvenantį britų zonoje, tačiau ten vokiečių neišleidžia. Jie tegalgi vykti tik į Rytinę Vokietiją, vad. DDR.

VISAM PASAULY

• Rusiją valdantieji komunistų vadai, norėdami vakariečių vadus palenkti savo pusėn, pradėjo naują taktiką — rašyti privačius laiškus, kalbėti apie draugystę ir taiką.

• Civilinis karas Vietname vėl įgavo aštrias formas, kada, greičiausia prancūzų sukurstyta, Rivieroje bepramaugaujantis imperatorius Bao Dai įsakė pas jį atvykti dabartiniam ministeriui pirmininkui. Šis nepaklausė įsakymo ir vėl kietai susikibo su kariniais sektų vadais.

• Rusai, norėdami kiek įsisteikti austrams, savo kontroliuojamą zoną pradėjo atleidinėti buvusius įtemptus varžtus. Lengvina susisiekimą su jų valdoma zona, grąžina belaisvius ir paveda patiems austrams Dunojaus laivininkystės kontrolę.

• Didž. Britanija ir Indija labai susirūpinę seka naujuosius įvykius Vietname. Tuo reikalu nuolatinį ryšį palaiko Nehru ir Edenas.

• Austrijos oficialios valdžios sluogsniai pareiškia, kad po pirmų pasitarimų su vakariečių atstovais, aiškėja, kad jokių sunkumų nenumatoma atgauti visišką Austrijos nepriklausomybę.

• Clevelande, po 4 metų slapstymosi, suimtas komunistų vadas Hyman Lumer, buvęs Fenn College profesorius. Jis slėpėsi po svetima pavarde, buvo pakeičęs išvaizdą.

Čiurlionio ansamblio

15 M. SUKAKTIS

MUZ. A. MIKULSKIO
25 M. SUKAKTIS

Minėjimų rengimo komiteto pirmininkas, inž. P. Žiūrys, Dirvos redakcijai dėl minėjimų yra padaręs šį pranešimą —

Jubilėjų Rengimo Komitetas yra paruošęs plačią programą atžymėti tuos reikšmingus įvykius.

Gegužės mėn. 15 d., ryte, bus iškilmingos pamaldos Naujoje parapijoje.

Pagerbimo aktas ir koncertas įvyks Severance Hall.

Pagerbimo aktas prasidės lygiai 3 val. Po to, lygiai 4 val. prasidės koncertas. Koncertas tęsis iki 6 val. Koncerte dalyvaus Čiurlionio ansamblis ir iš Chicago pakviestas jubilėjuose dalyvauti Dainavos ansamblis.

Pagerbimo akte dalyvaus nauji Čiurlionio ansamblio garbės nariai ir jiems bus įteikiami garbės ženklai. Pagerbimo akte bus prisiminti žuvę ir išstremti ansamblio nariai, parskaityti sveikinimai nuo įvairių organizacijų ir pavienių asmenų, Komiteto pirmininko žodis ir prof. J. Brazaičio išsamus apibūdinimas Čiurlionio ansamblio ir muz. Alf. Mikulskio veiklos.

Banketas

Vakare, 6:30 val., New Windameare salėje (13929 Euclid Ave.) įvyks minėjimo banketas. Banketą rengia speciali minėjimo komisija, vadovaujama J. Daugėlos. Jis banketui ir vadovaus.

Svečiai

Į minėjimą rengiasi atvykti daug žymių asmenų iš tolimesnių Amerikos vietų: konsulas P. Daužvardis, vysk. V. Brizgys, J. Bačiūnas, kun. Gureckas, A. Olis ir daugelis kitų.

Visiems lietuviams

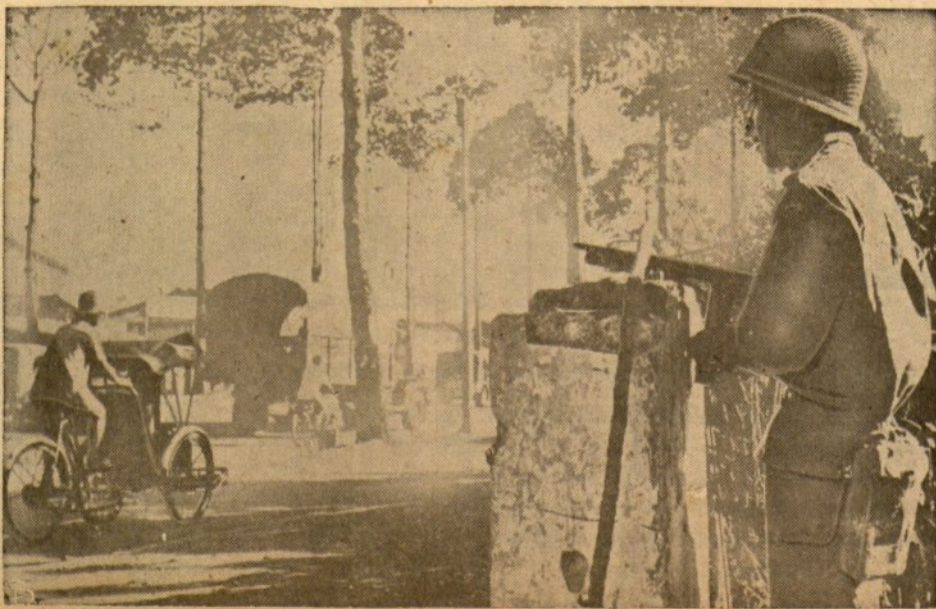
Lietuvių gyvenime, kaip tėvyneje, taip išeivijoje, mes turime išmokyti įvertinti mūsų kultūros tradicijų saugotojus ir išmokyti įvertinti tos srities darbininkus bei juo tinkamai pagerbti. Mums reikia išlaikyti tarpusavy solidumą ir tautinį susipratimą. Dirigentas A. Mikulskis per ketvirtį šimtmečio yra dėjęs pastangas suteikti jaunais jėgas ir jas vesti praklinių idealų keliais, dirbti tėvų šalies garbei ir didybei.

Jo veiklos didysis nuopelnas — daug lietuvių buvo uždegti būti geresniais lietuviu ir žmonėmis. To darbo didžiausias vaisius yra Čiurlionio Ansamblis, kuris pagarsėjo ne tik tarp lietuvių, bet su garbinga lietuvių tautine kultūra supažindino sveitimačius, esant Europoje ir dabar čia — Amerikoje.

Aš, kaip Minėjimo Komiteto pirmininkas, kviečiu visos Amerikos lietuvius savo dalyvavimu ir savo ištekliais prisidėti prie šio svarbaus minėjimo pagerbimo. Pajėkim nutraukti nesvarbias ar nereikalingas asmenines išlaidas ir sudarykim šiam, taip reikalingam tautinės kultūros puosėjimo vienietui, geresnės veikimo sąlygas.

Renkant Italijos prezidentą ant-ras stipriausias kandidatas buvo Cesare Merzagoras, Italijos senato pirmininkas.

Pietinio Vietnamio sostinėj Saigone vėl prasidėjo neramumai. Karys su automatinio ginklu saugo strateginę vietovę.

DIRVA

THE FIELD

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILNIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelniui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Iregistruota kaip antrios klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atnk. Nr. kaina 10 centų.

• Romos žurnalistų Sąjungos salėje Laisvės Internacinalo sąjunga surengė susirinkimą. Jame Italijos socialdemokratų parlamento frakcijos pirmininkas prof. P. Rossi laikė paskaitą apie politinius tremtinius istorijos bėgyje. Po prof. Rossi kalbėjo min. St. Lozoraitis ir išdėstė pažiūras į dabartinę Sovietų Sąjungos vergų imperijos politiką.

• Adelaideje, Australijoje, naujai išrinkta Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba: Liudas Martinkus — pirm., Vladas Dumčius — vicepirm., Simas Povilaitis — sekr., Balys Dičiūnas — ižd. ir Bronius Lukoševičius — kultūros reikalų vadovas. Mums malonu, kad visi valdybos nariai yra Dirvos skaitytojai.

• Aleksandras Danta, Australijoje, Albury, išrinktas Bendruomenės apylinkės pirmininku, o Antanas Butavičius pirmininku išrinktas Canberroje.

• Toronto jūrų skaučių rėmėjų būrelis gegužės mėn. 7 d. 8:30 val. Palace Pier (Lakeshore Rd.) rengia pavasario balių. Visus torontiečius kviečia į balių atsilankyti ir paremti jūrų skaučių veiklą.

• Rozitės pagarsėjusi paukščių stebėjimo stotis Kuršių kopose praėjusiais metais vėl pradėjo veikti. Ji dabar įjungta į bendrą Sovietų Sąjungos paukščių tyrimo tinklą.

• Sans Souci moterų agronomų mokykla, Argentinoje, yra pirmoji Pietų Amerikoje. Joje mokslus eina 80 agronomų. Jo direktoriaus padėjėjas yra lietuvis V. Senulis. V. Senulis per 7 metus išaugino 135.000 medelių. Prezidento ir gubernatoriaus ūkiai taip pat aprūpinami lietuviu išaugintais medeliais.

• Kordobos un-to medicinos fakultete studijuoja lietuviai J. Grigaitis ir L. Toločka, ekonominius mokslus eina — E. Tumosa, inžinerijos mokslus — J. Tu-

mosa, laimėjęs visą eilę premijų už architektūrinius projektus. Broliai Tumosai atstovauja untui kaip pirmaeiliai krepšininkai. Anglų mokslus baigia J. Kuncaitienė. Kordobos un-te mediciną yra baigę Dr. E. Mackevičius ir R. Musteikis.

• Nelė Mazalaitė-Gobienė redaktoriai praneša, kad jos romanas "Negestį" leidžia ne Nidos Knygų Klubas, bet Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje.

• Port Colborne, Kanadoje, įsteigė naują jūrų skaučių "Gulbių" valtis. Ta proga buvo suaruštas linksmapavakaris, kuriame dalyvavo Port Colborne, St. Catherines, Wellando, Niagaros ir Hamiltono skautai ir bičiuliai. Vakara rengė jau anksčiau įsteigęs jūrų skautų būrelis, vadovaujamas vyr. valt. Br. Simonaičio. Ta proga iš Toronto atvažiavę laivų vadai v. valt. Graž. Anyšaitė ir v. valt. M. Slapšys talkino programos išpildyme.

• Lietuvių Profesorų Draugijos pobūvyje (gegužės mėn. 14 d. Lietuvių Auditorijoje) prof. St. Kolapaila skaitys paskaitą — "Lietuvos gamta ir jos grožis".

• Cambridge Advokatų Sąjungos metiniam bankete, Augsburgiausio Teismo teisėjas Counihan, įteikė buvusiems Advokatų Sąjungos pirmininkams su specialiais įrašais elektrinius laikrodžius. Tarp pagerbtųjų buvo ir adv. A. O. Shalna, Lietuvos Garbės Konsulas, kuris buvo Advokatų Sąjungos pirmininku 1937 metais.

PADĖKA
P. J. J. BACHČNUI
Gerb. Pone Bachčnai,

Prašau priimti mano gilią padėką už suteiktą finansinę paramą studijų baigimui Illinois Universitete, Urbanoje, Ill.

Dėkingas Jums esu už taip skubią ir besąlyginę pagalbą, suteiktą prieš dvi savaites, kai teko atsistoti prieš dilemą tęsti ar nutraukti studijas, A.S.S. dr. Vydūno vardo Šalpos Fondui su laikius turėtos paskolos siuntinėjimą.

Su Jūsų pagalba tikiuosi baigti studijas ir išvengti Korp! "Vytis" valdybos nemalonių represijų, dirbant bendram lietuviškosios studentijos ir visuomenės labui.

Jus gerbiąs,
Bronius Juodelis
Urbana, 1955. IV. 30.

CHICAGO
VINCAS KRĖVĖ SCENOJE

Balandžio 23 d. Chicagoje, Kelly High School patalpose, Chicago lietuvių artistų grupė, — V. Valiukas, A. Dikinis, A. Brinka, S. Nivinskaitė ir J. Kelečius surengė koncertinį vaidinimą Vinco Krėvės atminimui pagerbti. Jame buvo vaidinti deklamuoti Vinco Krėvės "Dangaus ir žemės sūnau", "Sarūno" ir "Raganiaus" fragmentai. Režisiorius Algimantas Dikinis, dailininkas Algirdas Kurauskas, apšvietimas — Stasys Gasiūnas. Pirmuosius du veikalus scenai

pritaikė Alg. Mackus, o "Raganių" — Henrikas Nagys.

Visas vaidinimas — deklamacijos buvo didi lietuvių kalbos žodžio magika. Tai nebuvo įprastas veiklų pastatymas su dekoracijomis, grimu, kostiumais. Visa jo vertė glūdi dailiajame žodyje ir vaidybinėje interpretacijoje. Tokia Krėvės veiklų interpretacija aktoriams suteikia daug daugiau laisvės, bet kartu iš jų pareikalauja ir didelio pasirengimo. Atrodo, kad prie įprastos butaforijos vaidinti ir būti suprastam lengviau. Klausytojui sunkiau veiklą sekti ir kad jis atidžiai sektų, turi būti užburtas autoriaus, aktorių žodžio ir interpretacijos magika. Ši Chicago lietuvių aktorių grupė savo tikslą su kaupu pasiekė. "Dangaus ir žemės sūnau" sruvenę senovės žydų nuotakos. Išganytojo laukimas. Prieš akis stėjo Erodo, Abimalecho, Hanakos, Sacharijos Ben Elearano, Juozapo ir kitų dramos veiklų išgyvenimai, augščiausio draminio įtempimo metu pasibaigę Erodo mirtimi. "Sarūnu" buvo atgaivinti mums gerai pažįstami šarūno, Voveries, Gelovinio ir Tautvilio heroiniai charakteriai. Visus linksmai nuteikė "Raganiaus" fragmentas pas dangaus vartus, turįs daug lietuvių liaudies samojaus.

Ši Chicago lietuvių aktorių grupė jau daugelį kartų yra pasitačiusi gerų veiklų. Kai pagalvojai, kiek darbo ir sielos reikia įdėti į veikalo pastatymą, pajunti kokį didelį darbą atlieka mūsų aktoriai. Ši grupė savo pastatymuose neįsėko brangių dekoracijų, nešūkauja, bet stengiasi išskirti pačią veikalo esmę. Reikėtų pageidauti, kad mūsų teatro mėgėjų ir lankytojų skaičius augtų. Praktiškai galvojam, ar verta veiklą statyti, jeigu net į pirmąjį spektaklį susirenka ne pilna mažesnė salė. Visi žiūrovai buvo entuziastingi, bet to dar permaža, kad teatras galėtų nors vežtuoti. Del tokio aktorių pasiūlymimo mes turime būti tik dėkingi.

Vinco Krėvės veiklų koncertinis vaidinimas savo pastatymu yra labai nesudėtingas ir lengvai būtų galima perkelti gastroliams į bet kurią lietuvių koloniją, jeigu tik vaidintojai sutiktų išvykti. Lietuvių kolonijos, kurios norėtų pasigerėti savo gimtojo žodžio grožiu, turėtų pasinaudoti šia puikia proga.

Ziūrovas

Vinco Krėvės veiklų koncertinis vaidinimas savo pastatymu yra labai nesudėtingas ir lengvai būtų galima perkelti gastroliams į bet kurią lietuvių koloniją, jeigu tik vaidintojai sutiktų išvykti. Lietuvių kolonijos, kurios norėtų pasigerėti savo gimtojo žodžio grožiu, turėtų pasinaudoti šia puikia proga.

NEW YORK

VERTINGOS PASKAITOS

Vykdydama savo užsimojimą skelbti laisvam pasauliui Sovietų okupuotų ir satelitinių kraštų gyventojų komunistinę prispaudą "Moterys už laisvą Europą" (Women for Freedom of Europe, Inc.) tarptautinė organizacija, kurią sudaro 9 tautų atstovės ruošia paskaitą eilę Baltic Freedom House patalpose. Viena iš tokių sesijų įvyko balandžio 20 d.

Paskaitą tema — Priverstinis darbas Lietuvoje ir už Lietuvos ribų — skaitė ponja Z. Bieliukienė, estė ponja Mall Jurma skaitė apie sovietinių kraštų moterų darbo prievoles. Abi paskaitos buvo išsamiai paruoštos. Klausytojų gilus susidomėjimas pasireiškė gyvomis diskusijomis. Dalyvių nuomonė abi prelegentes puikiai atstovavo pabaltiečių tarptautiniame seminare.

Sekančios paskaitos, kuri įvyks gegužės 18-tą dieną, 6 val. Baltic Freedom House patalpose tema bus "Family life in the communist state" — Seimos gyvenimas komunistinėje valstybėje. Paskaita labiausiai lies Vengriją.

Šiai organizacijai vadovauja ponja Jeraldin Fitch ir buvusio JAV karo ministerio žmona ponja Robert P. Patterson.

L. J.

METINĖ MOTERŲ TARYBOS POPIETĖ

Jaukių arbatelių mėgėjams žinoma Baltic Freedom House patalpose, balandžio 24 d. Baltijos Moterų Tarybos Lietuvių Moterų Atstovybės Klubas New Yorke, suruošė savo metinę popietę.

Programa prasidėjo Dr. Marijos Gimbutienės, Harvardo U-teto Arch. Fakulteto narės įdomia paskaita tema: — Lietuvių Protėvių keliai ir jų kultūra. Gražioms ir skaniosms vaisėms šeiminkavo ponios — E. Rastienienė ir Vaznienė.

Vėliau buvo vykdoma loterija. Algis Grinius traukė laimėjantį bilietą ir gražiąją Pono Jonyno akvarelę "Stony Brook Beržai", išlošė p. V. Podbereškiei iš Great Neck. Bilietą jį buvo pirkusi iš p. Butkienės.

New Yorko Klubas džiaugiasi vakaro pasisekimu. L. J.

DETROIT

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

L. B. Detroito Apylinkė gegužės 8 d., tuoj po pamaldų — 12 val. 30 min. Hispanos Unidos salėje ruošia Motinos Dienos minėjimą.

Programoje: viešnios iš Clevelando Aldonos Nasvytytės-Augustinavičienės paskaita ir meninė dalis. Meninę dalį išpildys vietinės jaunimo pajėgos: Jina Varis, Pranas Zaranka, Juozas, Antanas Polikajčiai, Elena Mykolaitienė, Marytė, Kazys Lekniai ir Arūnas Udrys. Taip pat su tautiniais šokiais ir eilėrašiais pasirodys šv. Antano parapijos ir šeštadienies mokyklų mokiniai. K. K.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

L. B. parengimų kalendoriujė yra įregistruoti šie parengimai: Birželio mėn. 5 d. S.L.A. 352 kuopa rengia gegužinę Birutės daržę.

Birželio mėn. 12 d. L. B. su latviais ir estais rengia trėminių minėjimą International Institute.

SIMO VELBASIO BALETO STUDIJA

Chicagoje veikia Simo Velbasio baleto studija-mokykla. Joje grakštumo meno mokosi per dvi dešimt lietuvių, 7-15 metų amžiaus. Studijos mokinės dažnai pasirodo su šokių programomis įvairiuose lietuvių rengimuose, šventėse bei minėjimuose ir chigagiečiams jos gerai pažįstamos.

Studija buvo įsteigta 1950 m. pavasarį. Josios steigėjas ir mokytojas yra Lietuvos Valstybės teatro baleto solistas Simas Velbasi. Kasdienę duoną jis pelnosi savo rankų darbu, ir baleto

Birželio mėn. 12 d. Hamtramck Pil. Klubu gegužinė Birutės daržę.

Birželio mėn. 26 d. Liet. Radojo Klubu gegužinė Birutės daržę.

Rugsėjo mėn. 11 d. Hamtramck Pil. Klubu gegužinė Birutės daržę.

Spalio mėn. 15 d. Balso 76 sk. vakaras Hispanos Unidos svetainėje.

Spalio mėn. 30 d. S.L.A. 352 kuopa rengia vakarą-koncertą Hispanos Unidos svetainėje.

Organizacijos prašomos nedelsiant užregistruoti parengimus telef. TU 3-3750 arba rašyti V. Urbonas, 27 E. Arizona, Detroit 3, Mich. V. U.

studiją yra įsteigęs ir ją išlaiko tik iš prisirišimo prie baleto meno ir mūsų jaunimo.

Studijoje einamas klasinio baleto kursas. Pamokos vyksta tris kartus per savaitę. Per pamokas sistemingai laivnamas kūno pajėgumas, mokoma reikalingų judesių ir pagal pajėgumą rengiami atskiri baleto dalykai. Studijoje, be bendro kūno lavinimo, ugdomas judesių grakštumas, ritmo pajautimas, muzikinė klasa. Visos mokinės tik lietuviškos ir kalbama tik lietuviškai. Dabar studija yra įsikūrusi Lietuvių Auditorijoje, o anksčiau dirbo A. Pučio ir Ūkelio salėse.

Per penkerius metus studija yra turėjusi apie 50 pasirodymų įskaitant ir gastroles į Clevelandą ir Torontą. Ji taip pat yra dalyvavusi ir svetimtaučių rengimuose Chicago International House salėse. Be bendro baletinio lavinimo, studija turi parengusi daug įvairių baleto numerių, šokių, didesnių baleto pastatymų ištraukų ir kt. Žinoma, darbas yra sunkus, bet mergaičių noras būti balerinomis nugalį viską ir lankymasis į pamokas yra pavyzdingas. Yra mokinė, kurios ištvėrė visus penkerius metus, pav., Rūta Graumus telef. TU 3-3750 arba rašyti V. Urbonas, 27 E. Arizona, Detroit 3, Mich. V. U.

vyriausias roles. Dalis mokinių

yra perėjusios į amerikiečių baleto studijas, kur rengiamos profesionalės šokėjos. Apskritai, nubirėjimas nedidelis.

Gegužės 7 d. Lietuvių Auditorijoje Simo Velbasio baleto studija švenčia savo veiklos penkerių metų sukaktį. Ta proga yra parengta speciali programa. Bus išpildyta "Kopelijos" baleto II-ras veiksmas — muzika Delibes, šokis iš operos Samsonas ir Dalila, Olandų šokis, Čaikovskio valsas ir kiti baleto dalykai. Olandų šokiui ir Čaikovskio valsui kostiumų eskizus yra padaręs dail. Viktoras Petravičius. Prie pianino studijai talkininkauja Antanas Kalvaitis.

Tyliajam mūsų kultūros darbininkui Simui Velbasui ir jojo grakščiosioms lietuvaiteis baletininkėms, žengiant į antrąjį darbo penketį, linkime sėkmės ir gražaus derliaus, kuriuo didžiutęsi visa lietuvių bendruomenė.

P. G.

Isidėmėk

DIRVOS

adresą —

1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

KAIP UŽSITIKRINTI PENSIJĄ VISAM GYVENIMUI!

Nesvarbu kiek uždirbate dabar — daug ar mažai! Phoenix Mutual Pensijų Planas tiks Jūsų reikalui ir pritaikys prie Tamstos uždarbio.

Jeigu įsijungsitė į Pensijų Planą — turėsite garantuotas mėnesines pajamas nuo 10 ligi 200 dolerių arba daugiau.

Pensija pradėdama mokėti kai sulaukiate 55, 60, 65 arba 70 metų. Prašykite arba patefonuokite man ir Phoenix Mutual prisiųs Tamstai iliustruotą knygą apie Pensijų Planą ir kokiomis sąlygomis galima jį pradėti. Jokio mokesčio ar išpareigojimo nėra.

Vytautas Pašakarnis

VYTAUTAS PAŠAKARNIS

2000 E. F. KEITH BUILDING. TEL. CH 1-0724

ARBA VAKARAIS

EN 1-7770

PHOENIX MUTUAL LIFE INSURANCE CO. of HARTFORD, CONNECTICUT

VYTAUTAS PAŠAKARNIS

2000 B. F. KEITH BLDG., CLEVELAND, OHIO

Prašau prisiųsti nemokamai iliustruotą knygą apie Phoenix Mutual Pensijų Planą.

Pavardė _____

Adresas _____

Telefonas _____

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

Smulkaus sutraukimo Nylono vyrų 2.95 trumpų rankovių

Sporto marškiniai

1.99

- Balti
- Mėlyni
- Rusvi
- Žali
- Geltoni

Visuomet puikiai atrodo, vėsūs, patogūs! Lengvi kaip plunksnos nešiojant! Lengvai plaunami ir taip pat nereikalauja lyginimo. Dydziai maži, vidutiniai ir dideli.

VYRŲ DARBINĖS KOJINES

4 poros už \$1

Naujos medvilnės kojines labai tinkamos darbiui, su reguliariu ir elastiniu viršum. Gaunamos baltos, pilkos ir kitos spalvos. Dydziai 10 iki 13.

Pašto ir telefono užsakymai priimami perkant už \$2 ar daugiau.

Saukit CH 1-3000

The May Co.'s Basement Men's Furnishings Department

Dail. K. Žoromskio paroda

PETRAS GLEMŽA

Balandžio 23 d. Marijos augštesniosios mokyklos patalpose, Chicagoje, dalyvaujant Lietuvos konsului dr. P. Daužvardžiui, parodai rengti komiteto pirm. p. J. Daužvardienė ir narėms, dailininko bičiuliams ir gražiam meno mėgėjui būreliui, — atidaryta Kazimiero Žoromskio antroji meno darbų paroda Amerikoje. Jojo pirmoji darbų paroda įvyko tose pačiose patalpose 1953 m. gruodžio mėn.

Pirmojoje parodoje buvo išstatyta 68 tapybos darbai, o šioje net 83. Iš jų apie 50 darbų naujų, dar nematytų. Turint galvoje besikuriančio dailininko gyvenimo sąlygas, tai nuostabus produktumas.

Išleistas skoningas parodos katalogas su penkiais dailininko kūrinių reprodukcijomis, komiteto narių sąrašu, ispanų meno kritikų atsiliepimais apie K. Žoromskio kūrybą Madrido parodose ir darbų sąrašu lietuvių ir anglų kalbomis.

Kazimieras Žoromskis, palyginti dar jaunas, dailininko karjerą pradėjęs prieš dešimtmetį, ir nepriklausomoje Lietuvoje neturėjęs progos pasireikšti. 1943 m. jis yra baigęs Vilniaus meno akademiją, kur tapybą studijavo P. Kalpoko, Vizgirdo ir J. Vienažinskio klasėse. Vėliau dvejis metus studijavo Austrijoje Vienos vaizduojamojo meno akademijoje — Akademie der Bildenden Kuensten — pas žymų arstrų impresionistą Karl Faringer, kurio klasėje akademiją baigė 1945 m. vasario mėn. Su šia data K. Žoromskis ir riša savo kaip laisvo dailininko karjeros pradžią. Tremtis jį nubloškė į Italiją, kur Romos karališkojo meno akademijoje savo studijas dar gilino freskos srityje pas prof. Ferruccio Ferraci.

Kad ir sunkiomis sąlygomis K. Žoromskis, be savo akademi-

nių studijų, turėjo progos aplantinti ir pažinti Vokietijos, Austrijos, Italijos, Prancūzijos ir Ispanijos meno muziejus. Ispanijoje buvo pastoviau įsikūręs ir Madride išgyveno apie ketveris metus.

Taigi K. Žoromskis yra išėjęs ne tik augštuosius meno mokslus, bet ir turėjęs progos gerai pažinti didžiųjų pasaulio meno meistrų kūrinius. Jis kūrybos darbai yra gerai pasirengęs ir nuo savo tiesioginio pašaukimo, net ir Amerikoje, niekuomet nebuvo atitrūkęs. Jis taip pat gerai valdo plunksną ir dažnai pasisako meno klausimais.

Meno darbais K. Žoromskis pirmiausiai pasireiškė Madride, Ispanijoje, kur gyvendamas išmoko ispanų kalbos ir buvo įjungęs į ispanų dailininkų šeimą. Madride K. Žoromskis buvo surengęs tris individualines meno parodas: 1947 m. — moderninio meno muziejuje — Salon de Estampas, 1948 m. — Gran Hotel galerijoje ir 1949 m. — Galería Hacoron. 1949 m. jis taip pat dalyvavo ir ispanų dailininkų 23-je rudens salono moderninio meno parodoje. Iš ispanų meno kritikų K. Žoromskis yra gavęs labai palankių atsiliepimų ir kūrybos įvertinimų. Jo darbų yra įsigiję žymūs ispanų meno kolekcionieriai.

1949 m. K. Žoromskis, gavęs pasiūlymą vykti į Kolumbiją užimti profesoriaus vietą Bagotoje, emigravo į Kolumbiją ir čia vietos universitete dėstė kailuriuos meno dalykus. 1950 m. Bagotos nacionalinėje bibliotekoje buvo surengęs savo darbų parodą. Tačiau Kolumbijoje pastoviai neįsikūrė. Ilgą laiką atskirtas nuo lietuviškos bendruomenės, ilgėjęsi savųjų.

JAV K. Žoromskis atvyko 1950 m. Įsikūrė Chicagoje. Čia jis turi vieną kambario studiją,

kurioje visą laiką dirba ir su savo kūriniams kartu guli ir keičiasi. Sunkus besikuriančio dailininko kelias, kol jis dar nėra tapęs garsenybe ir kol jojo darbų neįieško vietiniai meno mėgėjai, pirkkliai ir kolekcionieriai. Jis dar sunkesnis, kai iš šalies siūlosi daug pelningesnių darbų pagundos. Tačiau K. Žoromskis siūlomoms pagundoms ligi šioliai dar atsispyrė. Jis dirba daug, prie vieno kūrinių išsėdėdamas kartais net ištisus mėnesius. Dažnai prisimena vieno žymaus ispanų meno kritiko, Ramon Fernaldo, atsilankiusio į jo pirmąją darbų parodą, atskirą pastabą. Kai dailininkas pradėjo aiškintis, kad buvo sunkios darbo sąlygos, kritikas pasakė tai, kas lietuviškai išvertus būtų, "kad ir ant kelmo, bet padaryk gerą dalyką". Vadinas, darbo sąlygos ir kūrinių vertybės skirtingi dalykai. Sekančių parodų K. Žoromskis to paties kritiko buvo labai gražiai įvertintas.

Šioje parodoje yra išstatyta įvairių laikotarpių K. Žoromskio tapybos darbų. Joje aiškiai matyti, kad dailininkas nestovi vietoje. Pirmieji jo darbai, tapyti Madride, yra daugiau impresionistiniai ir mūsų žiūrovui lengviau prieinami. Vėlesniuose darbuose yra stiprus polinkis į abstraktizmą ar konstruktivumą, ką mes kasdienėje kalboje vadiname modernizmu. Žoromskio temos labai įvairios: figūrų kompozicijos, nature-morte, gėlės, peizažai, portretai. Man atrodo, kad vyrauja kompozicijos, kurių pažymėtinos religinės temos — Krucifiksas, Nusidėjėlė, Aklo pagydydas ir kt.

Kazimieras Žoromskis yra užsirekomendavęs kaip rimtas, pajėgus lietuvis dailininkas. Jis yra dar jaunas, pačiame savo jėgų žydėjime. Jeigu jis nepalūš ir visą laiką nuoširdžiai eis pasirinktu pašaukimo keliu, tikime, kad jis turi daug danių išeiti už savo bendruomenės ribų į platesnius vandenis. Būtų malonu, jei mūsų visuomenė dailininką paremtų ir tuo sudarytų mo-

SKAUTAI

NAUJA SKAUTŲ VADOVYBĖ

Iš KBVS prezidiumo gautomis žiniomis balandžio 26 d. — penktajame prez. darbo posėdyje buvo patikrinti ir suskaičiuoti KBVS atstovų atsiųsti balsavimo lapai. Lietuvos Skautų Brolijos Vyriausioju Skautininku tapo išrinktas — v. s. Stepas KAIRYS, Toronto, Kanadoje, VS Pavaduotoju išrinktas — sktn. Pranas ČEPONIS irgi iš Toronto. LSB Garbės Gynėju tapo — v. s. Kęstutis GRIGAITIS, Toronto. Liet. Skautų S-gos Tarybon nariais Brolija išrinko skautininkus: Faustą KIRŠĄ iš Bostono, Bronių KLIORE iš Cicerio, Valdemarą ŠENBERGĄ iš Clevelando ir kun. Aną TRAKI iš Chicagos.

Rinkimų detalūs daviniai ir pranešimai bus perduoti visiems KBVS atstovams 4-jo ir 5-jo KBVS posėdžių protokoluose.

PAKELTI SKAUTININKAI

Skautų Aido žiniomis PLSS Pirmijos nutarimu pakelti į skautininko laipsnį šie paskautininkai — P. ARMONAS, Rochesteris, Pr. Čeponis, Toronto, L. Knopfmilleris, Chicagoje. Paskautininku pakeltas chicagiškis vyr. sktn. V. Vijeikis.

Ordinai apdovanoti: PADĖKOS ORDINU — W. R. Speira, Old Colony, JAV, G. W. Hutchinson, Darby, Anglija ir ORDINU UŽ NUOPELNU — pskn. L. Eimantas, London, Ont., pskn. St. Naginionis, Montrealis, Que., ir A. Vingys, Melbourne, Australija.

ralines ir materialines sąlygas jam tobulėti. Visi mes džiaugiamės, kai mūsų tautietis parodo savo pranašumą didžiulėse šio krašto gyvenimo varžybose — mene, moksle ar net atskiroje įmonėje užimdamas geresnę poziciją.

LIETUVIAI DALYVAUS JAMBOREJE, KANADOJE

Šią vasarą prie Niagara-on-the-Lake bus pasaulinė skautų jamboree. Joje oficialiai lietuvius atstovaus 15 mūsų skautų. Reprerzentaciniu vienetu rūpintis pavesta Montrealio skautų tunti-

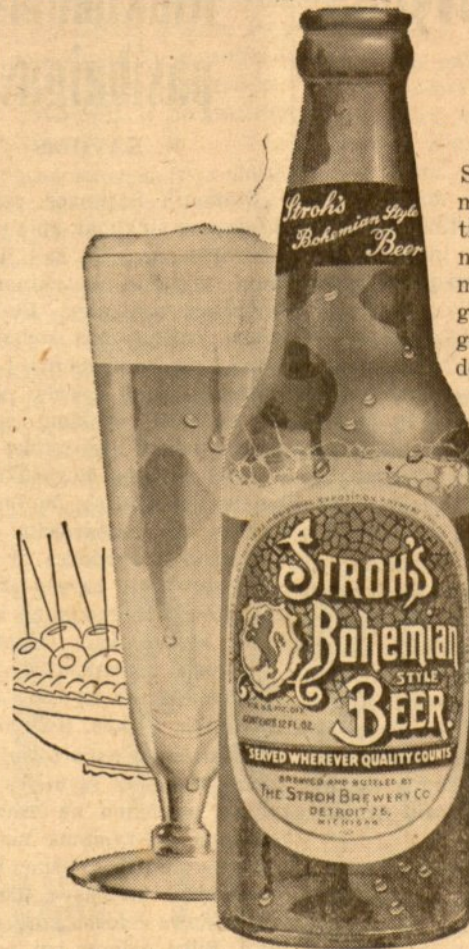
ninkui pskn. St. Naginionui.

Mūsų kanadiškiai skautai nori sudaryti patogesnes sąlygas didesniai lietuvių skautų skaičiui aplankyti šią Jamborę. Tuo tikslu p. Biliūno ūkyje, 18 mylių nuo Jamboree bus pereinamoji jos lankytojų stovykla, kurią

tvarkys pskn. P. Balsas — Zalgirio vietininkas iš Niagara Falls, Ont. — SKS —

Patar! kaimynui
prenumeruoti
DIRVA!

Tikrai viskas iš gero skonio

Stroh's alaus stiklinė su jūsų mėgiamiausiu maistu yra gero skonio suderinimas ir kitiems sunkus perviršinti. Stroh's alus turi nepaprastai puikų skonį ir atsargų paruošimą, ateinantį tikrai iš 2000 laipsnių liepsnos gaminimo. Joks kitas Amerikos alus nėra gaminamas šiuo būdu. Pirkite Stroh's alaus dėžę šiandien.

Jums patiks

Stroh's
jis yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

PAS REDAKTORIŲ

ADOMAS VYCIUS

Redaktorius tik sėdosi laikraščiai rašyti vedamąjį, kai atsidarė durys ir įėjo žmogus.

Tajį vedamąjį tautinės šventės proga jam buvo pažadėjęs parašyti profesorius, šiuo metu dirbąs didžiuliam televizijos aparatų sandėly kaip naktinis sargas. Profesorius tik ką pranešė telefonu redaktoriui, kad straipsnio, deja, nebesuspėjęs parašyti. Laiko buvo mažai paprašyti dar ko nors kito, todėl redaktorius pyktelėjęs nenorom ėmėsi rašyti pats. O pyktelti, aišku, būta ko. Nes tas senjvas profesorius negi sėdės per visą naktį tam savo sandėly prieš televizijos aparatą ir žiūrines kaubojus bei kriminalines filmas ar įkyrias reklamas...

— Be abejonės, — galvojo redaktorius, — jis ten snūsteli... o gal ir gerokai kokioj kėrtėj paknarkia... taip pat jis ten atlieka savo pareigas...

Žinia, redaktorius buvo visai teigus: ką gi profesorius per naktis turėtų sandėly veikti, jei neparašytų jo laikraščiai bent retkarčiais po straipsnelį. Tuo labiau tautinių švenčių progomis... Ak, kiek jis galėtų parašyti jo laikraščiai puikių dalykų!... Na, mokėti jam už tai, žinia, netenka, nes gi už tą sugaištą laiką jam ir taip moka tas sandėlis...

— Ru... pūs miltai!... — sumurmėjo redaktorius ir, paėmęs tuščią popierio lapą, parašė: — Mūsų tautinės pareigos. Ir apačioje: — Šioje mūsų šventės dienoje visi turėtumėm atsiminti mūsų pareigas savo tautai...

Tuo metu, kaip sakytą, atsidarė durys ir įėjo žmogus, stambus ir drūtas, kaip ristikas, ir iškilmingas bei rimtas, kaip laidotuvių direktorius.

Žmogus įlėjęs tarė:

— Baliukas...

— Ką?!... — nelaiku sutrugdytas piktai paklausė redaktorius.

— Baliukas, — linktelėjęs galva ramiai pakartojo žmogus.

— A?... Ką jūs norit iš manęs?...

— Baliukas... Tokia mano pavardė: Baliukas...

— Prašau sėstis, — kiek atlyžęs redaktorius niūriai dirstelėjo į savo tik pradėtą vedamąjį ir, kilstelėjęs akis į atėjusį, pamatė, kad tasai jau sėdi ir degasi žiebtuvėliu cigaretę.

— Kuom galiu patarnauti?...

Žmogus atsėgiojo palta, švarką, pasirausęs kišenėse išėmė keturgubai sulankstytus popierio lakštus ir padėjo juos ant salo prieš redaktorių.

— Štai!... Parašiau!

— Ką tokį parašėt?

— Feljetoną, tamste! Parašiau ir atvilkau! Spausdinkit naująjį Maironį! Che, che...

— Maironi feljetonų nerašė.

— Rašė, nerašė, — o aš ėmiau ir parašiau! Žinot, syki žmona į klubą neišleido, tai namie besėdint toks pasiutęs įkvėpimas užėjo... Galvoju: visokie jasiukevičiai rašo, kažkokie daktarai iš salūnų rašo, tai, galvoju, brač, ir aš parašysiu. Na, ir pagimdžiau, kaip sako, skausmuose. Džiaukitės naujagimiui!...

— Redaktorius paskersavo į stambų, kampuotą svečio veidą, didžiulę galvą, milžiniškas rankas, paskui, dirstelėjęs į savo vedamojo vienintelį sakinį, išbraukė žodį "at-siminti" ir jo vieton įrašė "nepamiršti".

— Žinot, svarbiausia, — tęsė svečias, — kaimynai mano tokie bjaurūs yra... kad juos kur velniai!... Net ir vaikai jų niekad

nesisveikina... Įsivaizduojat?... Tai aš juos, gyvates, gerokai per dantį patraukiau... brač...

Svečias užgėsinęs savo cigaretę į redaktoriaus peleninę, barstydamas pelenus per jo stalą.

— Laukgaliai — jų pavardė, tai aš parašiau Galulaukiai... Bet kas perskaitys — tuoj supras... Juos, žalčius, visi jau čia pažįsta... O be to dar apie Vliką ir Lozoraitį... taigi, matot, aktualu!... Žmonai perskaičiau — net išsižiojo!... Ir vaikai klausėsi — kvatojo kaip pasiutę... Tai bent feljetonas!...

— Dovanokit, — pertraukė redaktorių, o kas tamsta pats būsi?

— Ar aš? Karpenteris. Kontraktorius, kaip čia vadina. Atseit, rangovas. Namus statau. Pinigų, brač, kaip šieno!...

Redaktorius užkliuvo akim gulėjusio ties juo rankraščio pradžią.

— Jūs, sakot, feljetonas, o čia parašyta novelė...

— Ar čia svarbu, feljetonas ar novelė? Kaip pavadinsi, taip nepagadinsi!...

— Beje, tamsta, taip negalima rašyti: "...gatve einantis žmogus ėjo namo..." Arba jau "einantis", arba jau "ėjo"... vienas iš dviejų...

— Jūs, žinot, pataisykit... O be to dar, žinot, aš turėjau gana bėdos su tais kableliais bei su tuom gyvatėm nūsinėm... Dar mokykloje, atsimenu, visad iš mokytojo velnių už juos gaudavau... Taip iki dabar ir neišmokau... Taigi, pataisykit, jūs geriau žinot — tam juk jūs ir redaktorius... O kai jėdėsit, tai būkit malonus man iš anksto pranešti į kurį numerį, kad galėčiau pats paskaityti ir kitiems parodyti. Mat, laikraščio neprenumeruoju — klube paskaitau, tai tą dieną specialiai nusipirksiu...

Redaktorius vėl dirstelėjo į savo vedamojo pradžią ir, išbraukęs žodį "nepamiršti", ištaišė jį į "at-siminti".

— Žinot, ką... mes čia medžiagos laikraščiai dar gana nemažai gaunam, — redak-

torius padarė neaiškų gestą ne tai popieriais apkrauto stalo link, ne tai per kraštus kupino, šalia stalo stovinčio krepšio link... — tai aš, žinot, net nežinau kaip čia su tuo jūsų feljetonu ar novele padaryti... O be to mes turime, žinot, tokius nuolatinis bendradarbius... na, pastovius, kurie mums parašo, tai, žinot...

— Aš galėsiu rankraštį čia palikti. Jūs paskaitykit. Pažiūrėkit. Susipažinkit... Mat, dabar turiu skubėti, nebeturiu laiko...

Žmogus išėmė stambų kišeninį laikrodį, atidžiai pažvelgė į jį, paskui pakratė, pabarškino pirštu, pasukeliojo, pridėjo prie ausies, paskui vėl pakratė... — Velnias, vėl sustojo...

— Ką? Sugedo? — susidomėjo redaktorius.

— Geras laikrodukas buvo. Šveicarinis. Vokietijojej dipti stovykloje mainais gavau. Išsikeičiau už dviračį. O dabar nė iš šio, nė iš to pradėjo sustoti. Prieš mėnesį buvau davęs pataisyti. Dešimtį dolerių išmečiau. Nė velnio!... Dabar vėl nebeonori eiti... Gal teks nusipirkti kitą — amerikinį...

— Duokit, pažiūrėsim... Gal dar galima su juo ką padaryti, — pasiūlė redaktorius.

— Tai ką?... Jūs ne tik laikraštį galit redaguoti, bet ir laikrodį pataisyti?... — nūstėto žmogus.

— O kodėl ne?... Kas gi čia tokio...

Žmogus atkabino grandinėle ir su nepasitikejimu atkišo laikrodį redaktoriui. Tas, išėmęs kišeninį peiliuką, atidarė užpakalinį dangtelį ir pažvelgė į tą komplikuoatą smulkių dantuotų ratukų kombinaciją.

— Na, pabandysime... — tarė ir krapstelėjo vieną iš jų. Laikrodis cyptelėjo, bet ratukai nė nekruptelėjo. Redaktorius įrėmė peiliuko ašmenis į kažkokį straitgelį ir sukėlė stipriau. Žmogus su įdomumu sekė jo darbą. Sraigtelis staiga pasidavė — ir du ratukai nuriudėjo per stalą. Žmogui su jo didele letena pavyko juos pačiupti ir jis atsargiai padėjo juos ant balto lapo su redak-

toriaus pradėtu vedamuoju. Tuo metu redaktorius nykščiu užčiuopė plonėlę spyruoklėlę ir patempęs ją ištraukė. Sykiu iškrito kažkokie du kūjeliai ir dar keli gležni ratukai. Dėžutė sparčiai tuštėjo.

— Na, kaip? — paklausė laikrodžio savininkas.

— O velnias jį žino! Čia tiek visko prailgyta, nė pats šėtonas čia nieko nesupras!

— Tai jūs?!... Tai jūs, vadinas, nieko apie laikrodį nesuprantat?!... Tai kokių velnių jūs ėmėtės laikrodį taisyti nieko nesuprasdamas! — subaubė lankytojas ir pašoko iš vietos.

— Ir jūs irgi, — pašoko ir redaktorius, — kokio velnio jūs imatės rašyti novelę ar feljetoną nieko apie tai nesuprasdamas! Tai ką, jūs manote, kad gerą novelę parašyti yra lengviau negu pataisyti laikrodį? — subaubė ir jis.

Valandėlė abu vyrai stovėjo vienas prieš kitą paraudę, žibančiom akim, kaip du jėrinti jaučiai... Atrodė, kad tučtuojau kibis į krūtinės ar pasveikins per žandus... Pirmas atlyžo svečias:

— Jei šitas mano feljetonas jums netiks, — pasakė rimstančiu balsu, — parašysiu ir atnešiu kitą, gal sekantis bus gresnis. Ir jis rinko visus tuos savo ratukus, kūjelius bei spyruoklėles ištuštėjusio laikrodžio dėžutėn.

— Gerai, atneškite, — sutiko redaktorius, atsisėsdamas savo kėdėn. Tad iki...

— Ei, palaukit... — sulaukė įsiai jau bedarantį duris svečią: — jei kartais jums pasigadins koks kitas laikrodukas — gal tasai naujas — amerikinis, atvilkit jį man, bandysiu vėl taisyti. Gal taip pamažu mudu abudu pagaliau išmoksiva: jūs rašyti feljetonus, o aš — taisyti laikrodžius... Na, tai būkit sveikas!...

STUDENTŲ ŽODIS

Nr. 32

Redaguoja: L. Griskelytė, R. Mieželis ir S. Šimoliūnas. Red. adresas: 6424 Asbury Park, Detroit 28, Mich.

Nr. 32

V. Kavolio nauja lietuvių sąvoka

SAULIUS ŠIMOLIONAS

Vyt. Kavolis nuo pirmutinio Studentų žodžio numerio užėmė ryškia vietą studentiškoje publicistikoje. Beveik kiekviename Studentų žodžio numeryje tilpo jo straipsnis, vaizdžiu ir epigrama stiliumi perduodamas jo publicistinės mintis, turėjusias tiek daug reikšmės Lietuvių Studentų Sąjungos JAV augimui ir Nepriklausomų Studentų Sąjūdžio kūrimuisi, kuris vėliau persiorganizavo į Lietuvių Studentų Santarą. Čia mes trumpais bruožais bandysime išskirti Vyt. Kavolio lietuvių, kaip visuomeniškos veiklos sąvokos reikšmę.

Prieš keletą metų atvykus Amerikon, studentijos suorganizavimo mintis nebuvo nei savaimė suprantama, nei savaimė įgyvendinama. Nebuvo žinoma, nei pagaliam per daug domėtis kokią prasmę lietuvių turėtų įgauti Amerikoje lietuvių tarpe, baigusių Amerikoje ar Europoje vidurines mokyklas ir atėjusių studijuoti į universitetus. Ne vienam lietuvių tereikė jų gimtąją kalbą ir papročius, bendrus stovyklos, gimnazijos draugus, lietuvių pažįstamus, gimines. Gi, ne asmeniškai, bet visuomeniškai gyvenime lietuvių buvo totalinė mintis — šventenybė. Šią mintį Vyt. Kavolis išėjo kritikuoti, ir jo kritika susiformavo į naują lietuvių kaip visuomeniškos veiklos sąvoką.

Žmogus pajaučia įvykių pojūčius. Pojūtinis gyvenimas sudaro žmogiško gyvenimo pagrindą. Mintis, apnuoginta nuo pojūčių, yra totalybė. Totalybė yra atitrauktinė gyvenimui. Jaunimas, kuriam lemia į gyvenimą išeiti su visu entuziazmu, yra priešingas atitrauktiniams dalykams. Lietuvių kaip totalinė mintis lietuviškame jaunime Amerikoje negalėjo prigyti, toks lietuvių supratimas tegalėjo reikšti visišką jaunimo išsiskaidymą. Ir aš atsimenu prieš keiserius metus sakytas ir dabar neretai sakomas nuomones, kad vyresnieji ateiviai paliks lietuviams, nes neprisitaikys prie dabartinės situacijos, bet lietuvių jaunimas bus amerikietiškas. Tokia ir turėjo gauti logiška išvada, nes atitrauktinės šventenybės būtų pamirštos dėl paties gyvenimo. Vyt. Kavolis paskleidė mintį, kad lietuvių turi būti suprasta kaip visuomeniška veikla, kaip pats gyvenimas. Studentiškas gyvenimas turi būti įvairus ir spalvingas: paskaitos, studentiški suvažiavimai, studentiški skrybiai spaudoje... Šis darbas nebuvo lengvai įvykdomas, jam reikėjo jėgų ir pasiaukojimo.

Vyt. Kavolis savo įtemptu darbu Lietuvių Studentų Sąjungoje JAV naują lietuvių sąvoką pilnai įgyvendino. Studentiškas judėjimas, iš pradžių tik tikrovės, blanki iliuzija, atsimerant pirmas studentijos organizavimo prošaites, šandien, naujos sąvokos ir ryžtingo darbo dėka, išaugo į įvairiaspalvį gyvenimą. Ir dabar, kai gaunu žinias apie studentiškas vedybas, prisimenu Vyt. Kavolio mintį pirmutiniam Studentų žodžio numeryje: "Tie, kurie kelia balsą už visuomeniškumą kartais linkę nedrausiai tikėti, kad darbais jie įrodo savo pasirinkimo rimtumą."

Vyt. Kavolis nemėgsta būti la-

komas vien tik teoretiku ar praktiku, jis būtinai pabrėžia minties ir darbo nepertraukiamą ryšį, gyvenimo pilnumą įvairume.

Vyt. Kavolio nauja lietuvių sąvoka ir veikia Lietuvių Studentų Sąjungoje JAV sudaro pirmąją jo minties ir darbo fazę. Nustatęs lietuvių formą kaip visuomenišką veiklą, toliau nustoja jai turinį sekančių principų, kad užtikrintų lietuviško veikimo augimą ir tęstinumą, šis veikimas turi būti įvairialytis. Vien tik totalybės gyvenime, neleidžiančios pasireikšti visiems polėkiams, ilgai nei sunaikins veržlumą ir džiaugsmą. Kad išsaugojus dinamizmą lietuviškoje studentijoje ir įsisteigę Nepriklausomų Studentų Sąjūdį, vėliau virsts Lietuvių Studentų Santara.

Vyt. Kavolio veikla NSS ir Santaroje sudaro jo minties ir darbo antrąją fazę. Vyt. Kavolis nesukirto studentų į mažiau ar daugiau lietuvių, mažiau ar daugiau religingus bei kultūringus, į intelektualus ar sportininkus ir pan... Visi esame lygiai reikalingi visuomeniškame gyvenime, nors galima būtų apseiti be tų, kurie nori užgniauzti kitiems progą pasireikšti. Naujas lietuviškumas turi teigiamos reikšmės ne vien tik tautiniu atžvilgiu, bet taip pat ir paskiro individo atžvilgiu. Yra pašalinamas visuomeniškas primityvizmas ir atidaromas gyvenimo plėtėnis akiratis.

Studentų žodžio 11 numeryje Vyt. Kavolis rašė: "Mums atrodo, kad pralaužti šias užtvartas tarp žmonių, per žaliąją sieną prasimušti su žmogiskąja ir idėjine kontrabanda, kad vienai kitas geriau suprastume — yra svarbus, pastangų vertas uždavinys. Mums šiurpus tasai sustingimas dvasioje, kuris verčia įsprauti vieni kitus į kategorijas, patiems savose kategorijose užsimūryti, kaip vėžliams po savo kiautu ir čia, sau ir saviškams, darbuotis, kitus gi laikant "liaudies prieais".

Vyt. Kavolio veikla studentijoje buvo pasitiktas su kritika. Kritika, nors ir neišvengtiną kontroversiją atžvilgiu, kurios dažnai savo pobūdžiu yra neišsprendžiamos, principiniuose reikaluose turi turėti savo ribas ir geros valios. Ne retai laikraščiuose, priešingai nusistatčiuose Vyt. Kavoliui, jo pavardė minima su pajuoka, jo sąskaiton suskaičios nesamos nuodėmės ir nusikaltimai. Mes žiūrime į tokius reikšinius su gailėsčiu, kaip į primityvų pavydą kito žmogaus darbo vaisių, kuris universiteto suole besėdėdamas sukūrė ir vykdė tokią gražią ir turiningą lietuvišką programą studentijoje. Ir dabar, kai studentija su visa eile naujų darbininkų yra savaime gyvas organizmas, būtų neteisinga pamiršti pirmakūnus.

Kol. J. BILĖNĄ

ir

D. MELNYTĖ,

sukurus lietuvišką šeimą, sveikina ir daug laimės gyvenime linki

Lietuvių Studentų Santara
Studentų žodis

Rinkimams pasibaigus

V. KAVOLIS

Studentų Sąjungos valdomųjų organų rinkimai, apie kuriuos negalime pasakyti, kad jie būtų buvę mažiau nuotykingi kaip anksčiau, pasibaigė. Rezultatai nieko, turbūt, kas stebėjo rinkimų eigą, nenustebins. Į centro valdybą, pagal mišrią sąrašinę ir asmeninę rinkimų sistemą, praėjo keturi ateitininkų atstovai (Sužiedėlis, Barzdukas, Joga, ir Valančiūtė), du jungtinio skautų ir santariečių sąrašo (Mieželio ir Juodelis), ir vienas ASS aprobuoto sąrašo (Dundzila). Revizijos komisijon išrinkti trys ateitininkai (Kontrimas, Vedeckas, Banaitytė), Garbės Teisman praėjo trys ateitininkai (Zaranka, Vitkus, Keblinkas)...

Ateitininkų pakartotinį laimėjimą studentų sąjungos rinkimuose paaiškina ne studentijos politinis nukrypimas nuo nuosaikaus vidurio į dešinę, bet pasidžiausia priežastis, kad vidurio žmonės leidosi būti suskaldyti. Būtų galima, bet neišmintinga, po pralaimėtų rinkimų pasikeisti nemandagias apkaltnes, tačiau galime drąsiai užtikrinti, kad nepaisant šiemet ateitininkams palankaus balsavimo teisiu apribojimo, jie nebūtų galėję laimėti prieš vieniną sąrašą, tęsiantį nepriklausomųjų tradiciją. Ankstyvesnė vieningumo tradicija tuo būdu abejoti susigundžiusių akyse bus save pateisinusi.

Net ir paviršutiniška balsavimo rezultatų inspekcija parodo vieną šiem rinkimams itin būdingą bruožą: būtent, didesnę ateitininkų, nei kitų sąrašų, pagėjumą sukontroliuoti savo sąrašo balsuotojus. Ateitininkų sąrašo pagrindu buvo apie 170, palyginti, "ištikimų" balsuotojų. Nuo šio vidurkio ateitininkų kandidatų balsai daug mažiau įvairavo, kaip kitų sąrašų. Pvz., Garbės Teisme ateitininkų kandidatų balsai įvairavo tarp 176 ir 170, tuo tarpu ASS tarp 128 ir 87. Matyti, kad tuo metu, kai skautai ir santariečiai "rinkosi" tarp sąrašų, ateitininkai labiau disciplinuotai balsavo už savąjį. To pasekoje gavosi labai įdomi ir daug ką paaiškinanti situacija.

Dabartinė rinkiminė sistema, siekdama apsaugoti Studentų Sąjungą nuo bet kokios grupės per didelio įsigalėjimo, yra iš dalies proporcinė. Šiuo būdu skaičiuojant balsus, ateitininkai, jungtinis sąrašas ir ASS pasidalino 5 centro valdybos vietas proporcingai tų sąrašų surinktiems balsams — 2:2:1. Tačiau pastarųjų sąrašų mažiau populiarų kandidatų balsai kur kas gausiau "nubyrėdavo", negu ateitininkų. Jeigu balsai būtų skaičiuojami V. Vynganto vis siūloma mažoritarinė sistema, ateitininkai būtų pravedę 6 žmones, jungtinis sąrašas vienas, ir ASS — toli gražu nei vieno (simplatiškas kol. Dundzila būtų buvęs šeštoju kandidatu!). Negana to. Jeigu vietoj R. Mieželio būtų kandidatavęs jo pramatytas antrininkas, ateitininkai vygtiškoko balsų skaičiavimo atveju būtų "laimėję" visas septynias centro valdybos vietas — kas, turbūt, ir yra siūlomųjų pakeitimų tikslas.

Šis samprotavimas parodo, mažoritarinė sistema dar labiau stiprina ir taip stipriausius, ir visai eliminuoja silpnas grupes. Tačiau ar stipriųjų domina-

Tikslai ir priemonės

Z. V. REKASIUS

Kiekvienis studentų sąjungos rinkimai atneša su savim šį naujo į mūsų studentišką gyvenimą. Po rinkimų paprastai nagrinėjame rinkimines klaidas, svarstome, kaip jų išvengti sekančių pavasarį ir įieškome būdų sušvelninti rinkiminę įtampą bei rimbū būdus, kad ir toliau galėtume dirbti bendrą darbą tiek rinkimus laimėjusieji tiek pralaimėjusieji.

Naujai išrinktai sąjungos valdybai (nesvarbu ar tai būtų "geri" ar "geresni" ar net "geriausi" kolegos) norime palinkėti **sekmės mūsų visų bendrame darbe**. Tikimės, kad ir šiai valdybai pavyks studentiškoje veikloje pasiekti nemažiau, kaip ir ankstyvesnės valdyboms.

O kad šie linkėjimai neliktų tik surudijusio varpo skambesiu ežero dugne, į talką ateiti turime visi — tiek iš dešinės, tiek iš kairės, tiek ir tie, kurie sukinamės viduryje. Nesvarbu, kiek darbo ar pastangų į sąjungos veiklą įdės jos centriniai organai, mūsų darbas nebus sėkmingas, jei nemokėsime savo darbe vadovautis tolerancijos principu, jei neatsisakysime pastangų savo valią primesti kitaip galvojančioms kolegoms, jei vieton neapykantos bendroji veikloje nerasmine pagarbos žmogui, nors ir kitaip galvojančiam...

Verčiant naują rinkiminį lapą norėtusi betgi žvilgtelėti ir į praėjusius rinkimus ir pajieškoti ten tai, ko galėjo ir nebūti...

Pirmiausia, vienos jaunimo organizacijos vadovybė spaudoje paskelbė pareiškimą, kad nevisi kandidatai į stud. sąjungos rinkimus turi tos vadovybės palaiminimą. Tai gal ir ne taip nuostabu, tik... tos pat organizacijos (korp. Vytis) kaip kurie vadai pradėjo moraliai grasinti bei jų palaiminimo kandidatuojančiams nariams, kad už šį nusikaltimą (!) bus išmesti iš organizacijos. Du kandidatai, pabūgę Garbės Teismo, nutarė nebusisikalti, ir savo kandidatūras atsiėmė. Kiti, pasipiktinę tokiu pašalinės organizacijos vadovų kišimusi į studentų rinkimus, protestuodami pasitraukė iš organizacijos eity pareigų. Net pačios korp. Vytis centro valdybos nariai (L. Grinius) ra-

vimas yra geriau už visų proporcinį atstovavimą, manau, galės atsakyti kiekvienas, pagalvojęs už save.

Kur proporcinės sistemos nebuvo laikytasi (Garbės Teisme ir revizijos komisijoje), ten, iš tiesų, planas pavyko, ir nei skautai, nei santariečiai neturi nei vieno atstovo. Garbės Teismo atveju šis sutapimas laikytinas nelaimingu, nes bet kokių nesutarimų atveju grynai ateitininkas, kas teismas vargiai galės kalbėti su tokiu autoritetu, kaip ligšioliniai, visas pažiūras atstovavę, garbės teismai.

do reikalo tokį savo bendraminčių išsišokimą viešai spaudoje pasmerkti.

Mes čia nenorime nieko smerkti ar kaltinti; norėjome tik priminti, kad mūsų nuomone, kandidatuoti į studentų valdybą visgi nėra didelis "nusikaltimas", kad iki šiol kandidatams nereikėjo gauti jokių valdybų palaiminimo ir kad bent iki šiol studentai sugebėdavo savo rinkimus praveisti be vyresniųjų, nebestudijuojančių globėjų paramos ir viešų pareiškimų. Tikimės, kad taip bus ir sekančiuose rinkimuose, o "nusikaltėlių" bylos bus užmirštos garbės teismų krepšiuose...

Malonu, kad šiemet kandidatai rado reikalo pasisakyti, ko jie siekia ir kas jie yra. Skautai pasisakė, kad jie yra skautai, ateitininkai irgi neišsiginė savo vardo, santariečiai, šviesiečiai ir kt. taip pat nurodė savo veiklą ne tik stud. sąjungoje, bet ir kitose organizacijose. Nebereiktų atrodyti vieni kitų kaltinti, kad kandidatuojami bandė nuo mūsų kas nors nuslėpti. Tačiau... jei ankstyvesniuose rinkimuose atrūkdavo skautų, tai šiemet jų atsirado net per daug ir dėl to pradėjome vieni kitus barti, kodėl mes esam skautai.

Spaudoje pasirodė straipsniai, aiškinantieji, kurie iš tų skautų yra skautai ir kurie skautai yra neskaudai... Ir juokingiausia, kad klausimą paskutiniame priešrinkiminiam numeryje nutarė "patikslinti"... Studentų Gairės. Nieko nustabaus — nutikslino taip, kaip patogiau rinkimus laimėti į valdybą kandidatuojančiams Gairių redaktoriams. Reikia tikėtis, kad bent po rinkimų Studentų Gairės pasistengs paaiškinti, ar virš tuzino skautų ir skautininkų, kurie išstātė, rėmė ar kandidatavo Gairių redaktorių malonėn nepatekusį sąrašą, nustojo būti skautais ar studentais. Mes, kuriuos Gairių redaktoriai nutikslino nuo skautų, visdėlto save tebelaikome ir skautais ir studentais, ir tik truputį abejojame ar visada tikslas pateisina neįgalingas priemones, nes mums iki šiol atrodė, kad bendromis stud. sąjungos lėšomis leidžiamos Gairės yra nevien redaktorių tikslams pasiekti, ir kad rinkimų atveju, Gairių laikysena galėtų būti tik neutrali...

Tarp didelių keistenybių rinkiminėje audroj mes dažnai nepastebime mažųjų. Vienas toks nedidelis nesupratimas pateko ir į rinkiminį lapelį. Ten valdyba atsiklausė balsuotojų, kokia rinkiminė sistema (asmeninė ar sąrašinė) jie norėtų pasirinkti. Tai, žinoma, nieko blogo, išskyrus gal tik tai, kad toks atsiklausimas yra bereikšmis. Norint patirti studentijos nuomonę vienu ar kitu klausimu, manytume, reikėtų juos tais klausimais pirmiausia supažindinti. Dabar gi daugelis labai mažai težino tiek apie dabartinę rink-

težino sistema, tiek ir apie kokius nors pasiūlymus ją patobulinti. Nors ir pavėluotai, bet reikėtų, kad tie, kurie siūlo naujas rinkimines formas, pasistengtų spaudoje (geriausiai Stud. Gairėse) su jomis studentiją supažindinti. Tada gal nebereiktų bergždžių ginčų spaudoje; galėtume rasti visiems priimtina formą ir gal tie, kurie dabar yra didžiausio keitimo priešininkai, pasidarytų reformuotojais...

Prieš rinkimus studentiją užgriuvo propaganda: tiek spaudoje, tiek ir laiškais. Vieni siuntinėjo gražius lapelius, kiti siūlė gerus kandidatus, tretį margino laikraščių puslapius. Gražu, kad studentai raginami rinkti geriausius kandidatus, kad draugai giria draugus, kad kandidatai rašo stiprius straipsnius ar ir kartais ne taip stiprius pamokslus apie visiems per daug gerai žinomus dalykus. Tik negražu, kad vietoj propagandos kartais studentams pradedama pardavinėti gražiai surašytą... neapykantą vieni kitiems. Ačiū Dievui, kad tokios neapykantos šiemet dar nebuvo per daug. Mes gi norėtume visiems kolegoms patarti, atidžiai perskaityti Draugo bal. 5 numeryje tilpusį straipsnelį apie studentų rinkimus, pasirašytą V. Ks. Ten autorius lieja neapykantą skautų ir santariečių sąrašo kandidatams. Juos jis pravardžiuoja liberalais, santarininkais (lyg vien liberalų vardo neužtektų pakankamai įskaudinti širdį savo priešininkams), spekuliantais, studentų klaidintojais, svetimo vardo pasisavintojais, intrigų kūrėjais, etikos mokytojais ir t.t. Mielas straipsnio autorius net gailis vargšes Santaros, kad ji neturinti net narių sąrašų.

Mes čia nenorime pasijuokti iš V. Ks minčių (iš jų tesijuokia raidės Santaros sąrašuose) — norime tik palinkėti, perskaityti šį straipsnelį apie jį užmiršti, nes negražu ilgai galvoti apie negražius dalykus... Mes dar vis tikime, kad gal sekančių rinkimų metu tokių straipsnių nebus...

Baigiant vėl tektų grįžti prie Studentų Gairių, nes jos priešrinkiminiam laikotarpyje sugėbė įnešti nesantaikos daugiau, negu kas kitas. Ten, 17 nr. V. Kamantas išpylė pikta straipsnį prieš Chicago stud. suvažiavimo prezidiumą. Motyvai labai aiškūs — V. Kamantas nebuvo išrinktas į suv. prezidiumą ir po to susijaudinęs klausė, kodėl jis kaip kitiems studentams buvo nepriimtinas...

Nenuostabu, kad prezidiumas jam buvo blogas — visi mes tu-

rime teisę turėti apie tuos pačius faktus skirtingą nuomonę. Blogiau tik, kad Studentų Gairės, leidusios V. Kam. apkaltinti prelie, kurie siūlo naujas rinkimines formas, pasistengtų spaudoje (geriausiai Stud. Gairėse) su jomis studentiją supažindinti. Tada gal nebereiktų bergždžių ginčų spaudoje; galėtume rasti visiems priimtina formą ir gal tie, kurie dabar yra didžiausio keitimo priešininkai, pasidarytų reformuotojais...

Prieš rinkimus studentiją užgriuvo propaganda: tiek spaudoje, tiek ir laiškais. Vieni siuntinėjo gražius lapelius, kiti siūlė gerus kandidatus, tretį margino laikraščių puslapius. Gražu, kad studentai raginami rinkti geriausius kandidatus, kad draugai giria draugus, kad kandidatai rašo stiprius straipsnius ar ir kartais ne taip stiprius pamokslus apie visiems per daug gerai žinomus dalykus. Tik negražu, kad vietoj propagandos kartais studentams pradedama pardavinėti gražiai surašytą... neapykantą vieni kitiems. Ačiū Dievui, kad tokios neapykantos šiemet dar nebuvo per daug. Mes gi norėtume visiems kolegoms patarti, atidžiai perskaityti Draugo bal. 5 numeryje tilpusį straipsnelį apie studentų rinkimus, pasirašytą V. Ks. Ten autorius lieja neapykantą skautų ir santariečių sąrašo kandidatams. Juos jis pravardžiuoja liberalais, santarininkais (lyg vien liberalų vardo neužtektų pakankamai įskaudinti širdį savo priešininkams), spekuliantais, studentų klaidintojais, svetimo vardo pasisavintojais, intrigų kūrėjais, etikos mokytojais ir t.t. Mielas straipsnio autorius net gailis vargšes Santaros, kad ji neturinti net narių sąrašų.

Paskutiniame Gairių numeryje redaktoriai tyčiojasi iš New Yorko santariečių, kad jie sudarė komisiją bendradarbiavimui su kitomis organizacijomis skatinti...

Paskutiniame Gairių numeryje redaktoriai bara Bostono studentus, kad tie rengia vakarą tada, kai vyksta studijų dienos Philadelphiaje...

Paskutiniame Gairių numeryje ne randame tokio pat pabarmos Centro valdybai, kad ji tą patį dieną Chicagoje, kai studijų dienos vyko Detroito (P. Jogai gerai žinoma, kad Detroito suvažiavime iš Chicago dalyvavo tik... vienas vienintelis studentas)...

Paskutiniame Gairių numeryje buvo propagandiniai kandidatų rinkiminiai straipsniai, kai iš korespondencijų išbraukiamos kitų kandidatų pavardės (Urbanas)...

Mes visdėlto manytume, kad galima korespondencijas kartais numesti redakcijos krepšin, nesityčiojant ir neįskaudinant nei korespondencijų autorių, nei paliestų žmonių, kurie irgi yra sąjungos nariai.

Linkėtume, kad bendras darbas nuplautų šiuos neskanius rinkiminius prisiminimus. Tikimės, kad kas metai jų mūsų tarpe mažės ir mažės. Tiek "kal-tiems", tiek "nekaltiems" norime priminti prasmingus A. Sužiedėlio žodžius, kad jei ir toliau bazuosime visą savo darbą tuo, kas mus riša, o ne tuo, kas mus skiria, tada nebus jau taip svarbu, kas valdybose sėdės. Gi naujai valdybai mūsų širdingai linkėjimai, kad jai pavyktų sudaryti tokias sąlygas, kuriose galėtų bendrai dirbti ir tie, kurie galvoja taip, ir tie, kurie galvoja kitaip...

AKADEMINIAME PASAULYJE

• Rinkimų į centrinius studentų sąjungos organus metu buvo pravestas informacinis referendumas sąjungos rinkiminį įstatų keitimo klausimu. Apie šį referendumą du kandidatų sąrašai buvo iš anksto painformuoti, todėl vienokio ar kitokio formoj spėjo savo propagandiniuose lapeliuose pasisakyti už rinkiminį įstatų keitimą. Trečiasis sąrašas, apie referendumą sužinojęs paskutinę minutę, pavėluotai per spaudą ragino sąjungos narius referendume šiuo klausimu susilaikyti, nes nebuvo užtenkamai laiko supažinti su dabartinių rinkiminų taisyklių keitimo prasmingu.

Referendumo rezultatai parodė, jog 209 sąjungos nariai dabartinius rinkiminius įstatus nori keisti. 146 nenori keisti; o 63 nuo pasisakymo šiuo klausimu susilaikė.

Šie daviniai rodo, jog pusė sąjungos narių, dalyvavusių balsavime, dabartinių rinkiminų įstatų nenori keisti. Sužinojus rinkimų rezultatus, daug balsavusių už asmeninės rinkimų sistemos įvedimą, renkant kandidatus į centro valdybą, yra išreiškę nuomonę, kad sekanti kartą jie taip nebalsuotų, nes jei,

per šiuos rinkimus sąjungos centro valdyba būtų rinkę grynai asmeniniu būdu, vienos organizacijos kandidatai būtų užėmę šešias (iš septynių) vietas centro valdyboje.

Grynai asmeniniu būdu rinkti revizijos komisija ir garbės teismas puikiai įrodė, jog asmeninė sistema veda į visišką vienos, gerai disciplinuotos studentų organizacijos dominaciją sąjungoje.

Į visas revizijos komisijas ir garbės teismo vietas buvo išrinkti tik studentų ateitininkų sąjungos kandidatai.

• Į Liet. Stud. S-gos centrinius organus išrinkti: Centro valdyba — Arv. Barzdukas, A. V. Dundzila, Pr. Joga, Br. Juodelis, R. Mieželis, A. Sužiedėlis, D. Valančiūtė. Revizijos komisija — I. Banaitytė, R. Kontrimas, A. Vedeckas. Garbės teismas — K. Keblinkas, E. Vitkus, Pr. Zaranka.

• Dėl preliminarinių doktoratinių egzaminų Vytautas Kavolis laikinai pasitraukia iš "Studentų žodžio" redakcinio kolektyvo. Jo pareigas perima Saulius Šimoliūnas. Atkreipkite dėmesį į pasikeitusį redakcijos adresą.

(Perkelta į 6 psl.)

NEMOKAMAI VERTINGOS DOVANOS

Pašaukit mus ar atneškit savo drabužius valymui ar skalbimui.

Jūsų

EZELLA Cleaners

7005 Superior Avenue

(Prie pat Ezella Teatro)

HE 1-4646

(18)

V. Tarvainį prisimenant

VLADAS PAUZA

Daugiau kaip prieš dvejus metus mirė narsus žemaitijos sūnus, studentas medikas Vytautas Tarvainis. Jis paliko mus gražiausiame savo gyvenimo laike — dvidešimt aštuonerių metų amžiaus. Jo, kaip ir daugelio mūsų, gyvenimas vargu ir kančia nusėtas. Rytų raudoniesiems okupavus Lietuvą, mes sutinkame Vytautą su savo vyresniuoju broliu pirmose kovotojų gretose dėl Tėvynės laisvės. Dėl to raudonieji abudu suėmė ir uždarė į kalėjimą. Brolis, žiauriausiai kankinamas, žuvo didvyrio mirtimi. Vytautui pavyko gyvam palikti kalėjimą. Tačiau, taip organizmas buvo sužalotas, kad niekas negalėjo pagydyti. Mirė didžiausiame skausme, palikdamas savo seną motiną ašarų ir vargo klane. Dažnai ją galima matyti prie sūnaus supulto kapo besimeldžiančią ir paguodos bejieškančią.

Nors ir būdamas silpnos sveikatos, tačiau svariai reikšėsi organizacinėje, kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje. Aktyvus buvo ir skautas. Bendradarbiautį eilėje laikraščių, sielodamajai vaikdą jo kūrybos.

VYT. TARVAINIS

(NAVARENAI, 1924 — DETROIT, 1952)

...buvo vakaras. Mane kankino pašėlusios, siautulingos mintys, veržėsi į kraują ateinantys pavasaris, plūdo širdin neišpasakojami jausmai. Koks aš buvau? Galbūt apsvaigęs, ar, galbūt, girtas nuo besileidžiančio sniego, gal per daug kupinas gyvenimo neviltingės ir troškulio jį paverst viltim? Ach, ne! Mano mintimis griežė patsai gyvenimas, pati jaunystė, tokia graži ir neapsakoma...

(Iš dienoraščio)

MEILĖ IR JUOKAS

Nušlames vėjelis pievų
Ajeraiš —
Mano meilė, mano juokas
Tavo lūpom žais.

Sirps žiedais alyvos baltos,
Nuogastaus —
Tavo lūpos mano lūpom
Atsigaus.

Nuskambės jaunystės šauksmas
Vakaraš —
Mano meilė, mano juokas
Tavo lūpom žais.

PAVASARIS LAŠA

Iš pumpuro, iš metūgio ir nuo šakelės,
Iš vyturio dainos, skaidrus kaip ašara,
Ir ant žolelės ir ant mažo grumsto
Pavasaris laša...

Žiedų spurgais ir mėlyna žibuokle,
Kuri ką tik prasikalė iš žemės pašalo,
Į mano širdį tylus, lygu vaiduoklis
Pavasaris laša...

DRAUGAMS

Girdžiu, rods, eina vieškeliu jaunystė ir dainuoja
jos balsas plaukia žaliuojančiais laukais.
Su ja ir jūs, lyg vakaro harmonija,
liepsnojančiais ir žydinčiais veidais.

O bus kada juk rudenio šalna pašalė,
visi keliai ir upės ir kalnai.
Kaip gruodžio šerkšnų galvos bus nubalė
ir jums, maži gyvenimo vaikai.

Ir ta draugystė kurioje žydėjom
su ilgesiu kažkur sau nudainuos...
Klajos šešėliai gėstančiom alėjom
Ir rinksis vakaras jums alsptančiuos veiduos...

NERIMASTIS

Debesėliai skuba, debesėliai lekia,
Kur nuneš jaunystę, jauną kur išneš?
Nurymojo kryžiai jau prie viešo kelio,
Tik nerimsta dienos, tik nerimstu aš.

Pasigaut norėtus debesėlį pilką
Ir jin paskandinti jaunas dieneles,
Kaip laukų čiobrelį ar rūgį vosilką,
Meilėje pragertas sutemas gilią.

Vandenėlis skuba, vandenėlis rieda, —
Upėje linguojas tiek baltų žiedų...
Sutemos padangėj džiaugsmo giesmę gieda
Ir su jom lyg sapnas svajos vakarų.

Nudainavo pušys, nudainavo liepos,
Tik nerimsta dienos, tik nerimstu aš.
Ar sustos jaunystė taip dienelem lėkus,
Ar naktim svajones jaunas išsineš?

Žmonės, nemėgstą jokios val žios...

(Atkelta iš 1 psl.)

kurstyti krautuvinius prieš mokesčių mokėjimą. Jis pasirodė kaip neblogas kalbėtojas, dar geresnis demagogas. Jo vardas garsėjo. Netrukus Saint-Cère karčiame, kur susirinkdavo Poujade su miestelio draugais, buvo įsteigta organizacija, kuri vadinas: "Union de la Défense des Commerçants et des Artisans" (Prekybininkų ir amatininkų gynimo sąjunga). Organizacijos narių skaičius augo dieną iš dienos. Pati jos vadovybė sakosi, jog jos registruotų narių skaičius siekia 800.000. Ji leidžia savo laikraštį "L'Unité", kurio tiražas viršija 600.000 egzempliorių. Kitas leidinys "Fraternité Française" turįs panašų tiražą. St.-Cère pašto įstaigoje Unijos einamojoje sąskaitoje buvo 200 milijonų frankų.

Pats Pierre Poujade pradžioje važinėjo daugiausia po pietų Prancūziją ir organizavo smulkios verslininkus. Bet šių metų

sausio pradžioje jis peržengė Loire upės, kuri skiria Prancūziją į dvi dalis, ribas ir surengė mitingą parodos salėje Paryžiuje. Didžiulėje salėje susirinko dešimtys tūkstančių žmonių. Poujade nesivaržė vulgarios ir grasinančios kalbos. "Prieš kelias dienas Butte-Rouge miške lyje buvo surastas Madame Berly lavonas. Ji buvo kolonialinių prekių krautuvinė Hayles-Roses miestelyje. Sužinojusi, kad jai gresia pabauda, ji nusižudė. Ir vėl mokesčiai užmušė žmogų!"

Štai stiliaus pavyzdys, kurį vartoja Poujade. Minia reiškia nepasitenkinimą mokesčių revizoriais, šūkauja. Triukšmingoje salėje Poujade per garsiakalbį rėkia: "Bet mes nenorime mirti, mes norime gyventi!"... Tokioje atmosferoje vyksta visi mitingai, kuriuose kalba Poujade.

Verslovininkų karas prieš mokesčius per trumpą laiką persitvėrė per visą kraštą. Gal mažiau-

sia naujasis judėjimas yra išplitęs šiaurės Prancūzijoje, kur gyventojai yra ir turtingesni, ir santūresni. Bet centralinė ir pietų Prancūzija praktiškai veda mokesčių karą prieš valstybę. Judėjimo įtaka jaučiasi provincijos gyvenime, bet ji siekia taip pat parlamentą, kurio narių dalis įsiekio pritarėjų, kur tik tai gali, kad tik tai užtikrinus išrinkimą per naujus rinkimus. Pats Poujade giriasi, kad jo laukiamajame kambaryje nuolat sėdi parlamentarai ir laukia, kada jis juos malonėsias priimti. Jis pats parlamento kitaip nevadina, kaip "plepių įstaiga", o kartais viešai pakartoja ir necenzūrinį išsireikimą.

Pierre Poujade ir jo Unija pasidarė rimta jėga, su kuria turi skaitytis net vyriausybė. Kai neseniai atstovų rūmuose buvo svarstomas mokesčių reformos klausimas, salėje tarp žiūrovų sėdėjo ir Poujade. Jis davinėjo ženklus, kaip atstovai turi kalbėti ir balsuoti, o jo adjutantai per parlamento tarnus siuntinėjo atstovams raštukus, kuriais jie buvo instruktuojami vienu ar kitu klausimu. Atstovų rūmų

salėje Poujade išsivilkio švarką ir sėdėjo vienmarškinis, kaip tai jis daro mitinguose. Jis buvo apsuptas "generalinio štabo", kurį daugiausia sudaro jo bičiuliai iš Saint-Cère, su kuriais jis savo laiku žaidė futbolą ir kurie tame pat miestelyje turi smulkus bižnius.

Valdžia pripažįsta, kad Prancūzijos mokesčių sistema nėra ideali. Neseniai buvo priimta "mažoji reforma", kuri iki tam tikro laipsnio atsižvelgė į Poujade vadovaujamo judėjimo reikalavimus. Ateityje mokesčių įstaigos galės geruoju susitarti su verslovininkais dėl pajamų mokesčių. Toks susitarimas galios iš eilės tris metus, nepriklausomai nuo to, kokia bus krautuvės apyvarta. Susitarimo atveju mokesčių revizoriai verslo įmonių jau nebevizituos, be to, jie ateityje iš viso turės iš anksto verslovininkus apie atvykimo ir Poujade. Jis davinėjo ženklus, kaip atstovai turi kalbėti ir balsuoti, o jo adjutantai per parlamento tarnus siuntinėjo atstovams raštukus, kuriais jie buvo instruktuojami vienu ar kitu klausimu. Atstovų rūmų

ma dabartinei Edgar Faure vyriausybei, kuri yra pasiryžusi eiti reformų keliu ir kitose gyvenimo srityse. Vienu metu atrodė, kad įvyks net vyriausybės krizė, nes Poujade šalininkai atstovų rūmuose buvo nusistatę balsuoti prieš Faure.

Poujade bando įsiskverbti ne tik į verslovininkų sluoksnius, jis įsiekio kontakto su ūkininkų organizacijomis ir net su darbininkų profesinėmis sąjungomis. Tačiau kaip sykis tarnautojai ir darbininkai, kurie gal daugiausia moka pajamų mokesčių, nes jie negali savo pajamų nuslėpti, imasi akcijos prieš naujų privilegijų suteikimą verslovininkams. Be to, Poujade reiškia politinio pobūdžio tendencijas, kurios primena diktatūrinis laikus. Jis paleido net ir antisemitinius šūkius, nes, girdi, smulkios verslovininkus pjauną žydai kapitalistai. Galimas dalykas, kad kaip tik politiniai Poujade pasinešimai atstums nuo jo nemaža žmonių, nes savaime prancūzas nėra linkęs prie diktatūrinų užgaidų.

MILIONAI PASIRINKO

dėl to

„Tikro 51 Skonio“!

P.O.C. yra plačiausiai parduodamas... populiariausias Pilsener alus šioje apylinkėje... didelė persvara!

Tam pasirinkimui yra ir gera priežastis. Milionai žmonių, pasirinkę šį skirtingą Pilsener alų pastebi ir įvertina, kad kiekviena P.O.C. stiklinė, butelis ar dėžutė yra tokios pat puikios rūšies.

Diena po dienos, nesvarbu kur jie yra, jie žino, kad P.O.C. "Tikras 51 skonis" bus pastoviai geras... pastoviai skanus... pastoviai patenkinas.

P.O.C. YRA GARSUS
PREMIJUOTAS ALUS!

P. O. C. yra Ohio GARSUS Pilsener alus. Garsus vertomis premijuotomis rūšimis. Garsus skoniu... tuo skirtingu tikru 51 skoniu. Ir garsus malonumu.

P. O. C. turi visus davinius pasaulio garsiausio gėrimo —

šviesus, putojančio Pilsener alaus, jau prieš šimtą metų išrasto Europos mieste Pilsene.

Originali P. O. C. Pilsener alaus formulė yra atgabenta iš Pilseno 19-tame šimtmetyje. Per paskutinius penkerius metus Pilsener Brewing Company sumodernino šio alaus gaminimą, įrengdama kelių milijonų dolerių vertės naujus įrengimus ir geriausius instrumentus.

Rezultatas: skirtingas originalus P. O. C. Pilsener skonis buvo padarytas dar skanesnis ir labiau mėgiamas. Jis tapo nepaprastai populiarius... kas metai laimėjo naujus draugus... ir užsitarnavo gero Amerikos premijuoto alaus vardą. Gerkite P. O. C. Pilsener alų su tuo tikru 51 skoniu!

Šios apylinkės alaus mėgėjai džiaugiasi modernaus Pilsener alaus skirtingu skoniu gerda-

mi P. O. C. Kai esate ištroškę... ar norite atkvėpti... ar kai tik norite ko gero paragauti... niekas taip gaivinančiai neveikia, kaip P. O. C. putojančiam Pilsener stikle. Gerkite P. O. C. Pilsener alų!

THE PILSENER BREWING COMPANY
CLEVELAND, OHIO

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPUS

ARGENTINOJ — KAIP LIETUVOJE?

Gal Argentinoje gyveną lietuviai vietos politinę padėtį geriau žino, tačiau iš spaudos pranešimų tenyktė vidaus politinė padėtis atrodo kiek, panaši kaip buvo tautininkų valdymo laikais Lietuvoje. Argentinos dvasiškia veda politinę kovą prieš prezidento Perono vyriausybę. Ir išsišokėliai kunigai ir ten pabaudžiami, kaip buvo kartais daroma ir Lietuvoje. Bet užtat jie rėkia, kad Peronas "persekioja bažnyčią ir dvasiškiją", kas padėties nežinantiems svetimų kraštų žmonėms daro blogą įspūdį.

Tapęs prezidentu Peronas sulaukė įtemptų santykių su dvasiškija. Krašte, kur apie 90 nuoš. gyventojų yra katalikai, kitaip gal ir būti negalėtų. Argentinos krikščionys demokratai Perono vyriausybę atakuoja kaip nekatalikišką. Tas išaukė sudraudimą ir pabaudimą keliolikos kunigų, bet tas dar labiau dvasiškiją sukiršino, nors ir ten ne visi kunigai sutinka su krikščionių demokratų partijos vadų politika. Peronas nustatė aiškia liniją tarp bažnyčios ir kunigų. Ją remia ir rimtesnioji krašto dvasiškija.

Padėtį prezidentas Peronas taip aiškina: "Sunku suprasti, kodėl staiga pradėta steigti tokios katalikiškos organizacijos, kaip daktarų, advokatų, ūkininkų. Mes taip pat esam katalikai. Mes tik nesigiriam, kad esam peronistai katalikai. Mes sakom esam peronistai. Politikuoją kunigai skelbia krašto tikintiems pasirinkti tarp Perono ir Kristaus. Aš niekad neturėjau konflikto su Kristum. Mano noras yra ginti Kristaus doktriną, kurias per 2,000 metų kunigai, tokie kaip šitie, bandė suniekinėti."

DIDELIS DARBINGUMAS

Amerikos ekonominis vidaus gyvenimas pasiekė biliono dolerių kasdieninės apyvartos, nes ekonomistų apskaičiavimu, metinė apyvarta šiemet eina \$365,000,000,000 augstumoje.

Žmonės kasdieniniam pragyvenimui išleidžia bendrai po \$645,000,000.

Namų, įmonių, dirbtuvių ir viešųjų statybų darbams kasdien išleidžiama po \$110,000,000.

Federali valdžia kasdien išleina po \$160,000,000.

Asmeninės gyventojų įplaukos skaičiuojamos \$800,000,000 kasdien, taip kad atskaičius valstybinių mokesčius, apie \$60,000,000 kasdien tenka taupymo sąskaitoms.

Darbu dabar šalyje yra daugiau negu bedarbių, kaip ekonomistai tikrina. Vien tik valdžios įstaigose Washingtone per metus laiko pasikeičia po apie 200,000 tarnautojų, metant tarnybas ir pereinant į kitas pelningesnes tarnybas. Kasdien laikraščiuose darbininkų ir tarnautojų įieškojimai tą patvirtina. Chroniškas trūkumas yra namų tarnaičių, sekretorių, įvairių rūšių specialių amatininkų ir inžinierių.

Visa problema, sakoma, yra ta, kad valdžios įstaigos per daug užsiėmusios vedimu nedarbančiųjų sąrašų, o nieko nedaro nedarbančiųjų surišimu su darbu.

KAIP JIE SIEKIA FORMOZOS "LAISVINIMO"

Bandungo konferencijoje, kur buvo sukvietas rudas, juodas ir geltonasis pasaulis išklausti geltonosios Kinijos komunisto premjero Čou En-lai kalbų, smerkiančių Ameriką ir pasigirimų, kad Kinija nesiekia komunizmo už savo ribų. Čou En-lai pareiškė Amerikai sutikimą tartis "Formozos įtempimo sumažinimo" klausimu. Taip pat pažymė-

jo, kad nuo Formozos išlaisvinimo neatsisako.

Valstybės Departamentas Washingtono pareiškė, kad Amerika "visada sutinka priimti pasiūlymus ir pastangas, jeigu jos yra nuosirdžios, siekiant pasaulyje taikos. Formozos srityje mes turime sąjungininkę Laisvą Kiniją Respubliką, taigi, JAV reikalauja, kad Laisvoji Kinija dalyvautų tos srities klausimų aptarimo diskusijose".

Tarp kitų kelių pageidavimų, Valstybės Departamentas pareiškė, kad turėtų būti derybose kalbama apie ginklo jėgos sulaukymą komunistams pasiryžus pasijungti salas Kinijos pakraštyje.

Laisvos Kinijos vyriausybė paskelbė savo nusistatymą: ten, kur bus komunistų delegacija, nacionalistai jokiose derybose prie vieno stalo nesėdės.

Peipingas taip pat atsakė, kad jokių atvejų neis į kalbas su Amerika, jei derybose dalyvaus nacionalistų atstovai.

Nacionalistų užsienio reikalų ministras paskelbė: "Siūlymas

AKADEMINIAME PASAULYJE

(Atkelta iš 4 psl.)

• Kanadoje vyko rinkimai į Kanados Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybą. Renkami penki nariai. Išstatyti kandidatai: V. Aperavičiūtė, A. Andukavičius, A. Banelis, G. Mitailas, B. Petrulytė, A. Pusaraukas, V. Senkus, P. Stauskas, B. Vaškėlis. Rinkimuose gali dalyvauti visi Kanados universitetuose studijuoją lietuviai studentai. Rinkimai baigės gegužės mėn. 1 d.

• Montrealeio įvairiuose universitetuose studijuoja 17 lietuvių studentų, o Toronto universitetuose — 43.

• "Tėviškės žiburiuose" pasirodė naujas studentiškas skyrius, pavadintas "Studentiškojo Keliu". Skyrių veda redakcinis sambūris. Adresas: B. Vaškėlis, 23 Oakmount Road, Toronto, Ont.

• Išleistas antras "Lituanus" numeris. Jame rašo I. Čepėnaitė apie Lietuvos laisvės siekimus, J. Šmulkštys apie Lietuvos aneksaciją, J. Rimauskas apie Lietuvą po svastikos ženklą. Leidinėlis skoningai iliustruotas.

• Balandžio 16-17 d.d. Philadelphia įvyko Liet. Stud. S-gos Studijų Dienos.

• Balandžio mėn. 24 d. Clevelando studentai surengė paskaitą "Pažangioji medicina ir mechanika širdis" visuomenei. Dr. Degesys paskaitą pajavirino spalvuotomis filmomis.

• Liet. Stud. S-gos Detroito skyrius yra pakvietęs kolegas V. Vygantą (U. of Illi) ir S. Šimoliūną (Wayne U.) kalbėti apie vedybines problemas. Vasario 27 d. tas pat skyrius turėjo susirinkimą aptarti einamie-

Mieliems

VYTAUTUI ŽVIRZDZIUI

ir

NIJOLEI RIMKUTEI,

sukūrusiems šeimos židinį, daug

laimės ir gražios ateities linki

Studentų žodis

Kolegą

VYTAUTĄ ŽVIRGZDĮ,

sukūrusį lietuvišką šeimą su

NIJOLE RIMKUTE,

nuosirdžiausiai sveikina

Vyt. Kavolis ir R. Mieželis

Studentų Sąjungos

Garbės Teismo Kolegos

Mieliems

ALOYZUI PETRIKUI

ir

DANUTEI LIPNICKAITEI,

sukūrusiems lietuvišką šeimą,

daug laimės linki

Lietuvių Studentų Santara

Studentų žodis

sulaikyti ginklų ugnį neapgalvojant skirtumo tarp agresoriaus, kuris turi būti nubaustas, ir agresijos aukos, kuri privalo būti visu teisingumu užtariama, yra lygu tarptautinės agresijos padaršinimui".

Peipingui atsakius, kad komunistai nedalyvaus konferencijoje, kur bus nacionalistų delegacija, Valstybės Departamentui sekretorius Dulles vėl pasiskubino pakeisti savo pirmesnę pareiškimą, paskelbdamas, kad Amerika nori sulaukyti karo ugnį Formozos vandenyse nepaisant kokiomis sąlygomis tas bus pasiekta. Jis dabar pridėjo, kad ugnies sulaukymo derybose nacionalistai neprivalo dalyvauti. Tačiau, anot jo, nacionalistai neišvengiamai privalėtų dalyvauti tokiuose pasitarimuose, kur būtų sprendžiama tos srities teritorijų likimo nulemimas.

Iš tokių Dulles ir Valstybės Departamento atstovų kalbų, iš iškilingų pareiškimų, kad Amerika Formozą gins, galutinai gali išeiti tokia išvada, kokią perša Edenas ir Amerikos demokratai: arba įsteigti antrą, nepriklausomą nacionalistinę Kiniją Formozoje, arba nacionalistų augštuosius vadus apgyvendinti kur mažoje saloje, kaip buvo padaryta su Napoleonu.

siems reikalams, kurio metu iš visuomenei surengto vakaro gauto pelno \$60 paskyrė "Studentų Gairėms" ir \$30 "Lituanus" biuleteniui.

• Clevelando ir Detroito skyriai žada surengti bendrą išvyką, susitikimą kur nors pusiau-kelyje, vasaros atostogų metu. Vietos suradimu rūpinasi R. Minkūnas.

• Liet. Stud. Santaros Los Angeles skyrius kovo mėn. 20 d. turėjo susirinkimą. Paskaitą skaitė žurnalistas Bronys Raila tema "Kovos dvasia Lietuvos rezistencijoje". Parodyti ir du filmai: "Pasaulyje santykių plėtimasis" ir operos "Carmen" santrauka. Balandžio mėn. 10 d. tas pat skyrius surengė studentišką subuvimą su linksma ir įvairia programa.

• Dalyvaujant Detroito santaričiams, šviesiečiams ir svečiams, balandžio 17 d. kol. Bronskio namuose įvyko Detroito santaričių ir šviesiečių suartėjimo vakaras.

• Liet. Stud. Santaros seminarai tebevyksta Bostone, New Yorke ir Urbanoje.

• U of I Navy Pier Lituanikos klubas, turįs 80 narių, išsirinko naują valdybą, kurią sudaro: T. Remeikis — pirmininkas, A. Vanagūnas — vicepirmininkas, A. Šakinskaitė — sekretorė, R. Kliortė — išdininkė ir E. Babušis — narys.

• Liet. Stud. S-gos Clevelando sk. valdyba gavo atsakymus iš prezidento ir iš J. F. Dulles į pareiškimus, rašytus Vasario 16 d. proga.

• Gegužės 7 d., Elks Club patalpose Liet. Stud. S-gos Los Angeles skyrius rengia metinį balių. Tikimasi, kad tai bus puošniausias parengimas, koks tik iki šiol Los Angeles buvo.

• ASS sąskrydis, turėjęs įvykti gegužės 28-30 d.d. Čikagoje, yra nukeliamas į stovyklą prie Clevelando liepos 2-4 d.d. Stovyklos metu bus renkama nauja ASD valdyba. Balsuoti galės tik nario mokesčių susimokėję narės.

• Detroito ASD sk. kovo mėnesį turėjo sueigą, kurioje nagrinėjo ASD uždavinius. Paskaitą skaitė L. Griškelytė. Jos iškeltos mintys sukėlė daug diskusijų. Praversta rezoliucija. Detroito skyriaus naujoji valdyba pareigomis yra pasiskirstiusi. D. Šeputaitė — pirmininkė, L. Petrauskaitė sekretorė ir L. Griškelytė — narė.

• Dr. Vydūno Šalpos Fondas paskyrė dvi naujas stipendijas Vokietijoje studijuojantiems: V. Aukštikalniui ir K. Dikšaičiui. Šis Šalpos Fondas yra paskyręs jau 11 stipendijų.

• L. Janulevičiūtė ir J. Vyš-

niauskas dalyvavo kalbinių Būgos ir Jablonskio minėjimo meninėje programoje Clevelande.

• V. Juodvalkis pradėjo pilną laiką studijuoti biznio administraciją Western Reserve U.

• A. Muliolis kovo mėn. baigė meno mokyklą. Jis yra aktyvus skautas, talkininkauja vietiniams parengimams ir dirba "Dirvoje".

• Amerikiečių spaudoje tilpo gana teigiami atsiliepimai apie paskutinius Nijolės Vedegetės-Palubinskienės meno kūrinius, kurie buvo išstatyti parodoje.

• A. Maurušaitis, išklauses inžinerijos fakultetą Vokietijoje, studijas tęsia W. R. U.

• Titas ir Judita Jonynai, pirma studentiška šeima Detroito, susilaukė sūnaus.

• V. Dukas deda pastangas suruošti lietuvių reprezentaciją Michigan U., Ann Arbor per tautų šventę.

• U of D Detroito vakarinės mokyklos garbės sąrašas yra šie lietuviai studentai: V. Bajalis, J. Doveinis, K. Narščius, B. Neverauskas.

• Detroito akad. skautės surengė vienartinį ASD skyrių ("Motery Pasaulyje" vietoje) "Drugo" dienraštyje.

• Detroito Kovas, sudarytas daugumoje iš Detroito studentų, yra padaręs nemažą pažangą krepšinio žaidime. Pirmąja M. Lygos krepšinio pirmenybių rungtynėse. Krepšinio komandai vadovauja A. Racka.

• Inž. B. Budginas su žmona iš Čikagos persikėlė gyventi į Kaliforniją. Los Angeles studentų skyrius džiaugiasi sulaukęs stiprios jėgos.

• Los Angeles studentai R. Dabšys, J. Raulinaitis, A. Korsakaitė ir D. Karaliūtė baigė li-tuanistikos kursų ir išlaikė baigiamuosius egzaminus. To pat miesto stud. sk. atstovai dalyvavo kovo 3 d. International Night, o kovo 12 d. UCLA International House rengiamam egiptiečių pobūvyje — pietuose.

• University of Chicago dirba šie lietuviai: G. Čaplikaitė yra Houghteling Fellow socialinėje administracijoje, Dr. M. Vilkas yra Firestone Corporation Fellow chemijoje, Dr. A. Domanskis ir Dr. V. Kaupis yra asistentai medicinoje, Dr. V. Apanavičius ir Dr. H. Solominas yra asistentai obstetikoje ir genetikijoje, Dr. J. Valaitis yra asistentas patologijoje.

LINKSMIAU

Žymių žmonių žymios mintys: Kandidato į Garbės Teismą: "Nenoriu niekam primesti kaltes ir man visai nesvarbu kas kalta..." V. Pileika.

(Stud. Gairės, 13, 1955 m.)

"Tačiau visiems pasitaiko įvairiausių keistenybių (net gimtadienių...)" J. Bilėnas.

(Akad. Prosvaitės, 9, 1955 m.)

"Praeitą naktį jau sapnavau kartuves" Z. V. Rekašius.

(Dirva, 11, 1955 m.)

"Gal Federacijos Valdyba pasigailės sapnuojančiųjų ir išleis plokštelę: "Sapnuok Angelėli!" V. Kleiza.

(Draugas, 1954. 10. 28.)

SAVE
Part Of
Every Pay

FOUNDED 1894
The
Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
WE WELCOME YOUR SAVINGS
Member Federal Deposit Insurance Corporation

L.T.M. ANSAMBLIS

ČIURLIONIS

15 METŲ SUKAKTUVINIS

KONCERTAS

Dalyvaujant DAINAVOS ansamblui iš Čikagos

Dainavos mišrus choras
Čiurlionio vyrų choras
Čiurlionio moterų choras su kanklių orkestru ir solistais
Čiurlionio mišrus choras su kanklių orkestru ir solistais
Tautiniai šokiai

JUNGTINIS DAINAVOS IR ČIURLIONIO CHORAS

Dirigentai — ALFONSAS MIKULSKIS ir STEPAS SODEIKA
Kanklių orkestro vadovė — ONA MIKULSKIENĖ
Tautinių šokių vadovė — ALDONA RAULINAITIENĖ

SEVERANCE HALL

11001 Euclid Avenue

SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS 15 D. 3 VAL. P. P.

(IŠKILMINGAS AKTAS 3 VAL., KONCERTAS 4 VAL.)

Biletai (nuo \$1.00 iki \$3.00) gaunami Dirvoje, Spaudos Kioske, telef. RA 1-9075 (Jonas Citavičius), OL 1-0382 (Vytautas Briz-gys), pas platintojus ir Severance Hall kasoje koncerto dieną nuo 1 val. 30 min.

MOKYKLOS DRAUGŲ JUOKAI

Šeštadienį matėme L. Fuldos 4 v. komediją Mokyklos Draugus, Vaidilos teatro režisoriaus Petro Maželio pastatytus.

Autoriaus sumanymas paprastas, jo vienintelis siekimas — situacijų ir dialogų staigmenom juokinti žiūrovą. Režisoriaus P. Maželis jį taip ir suprato ir savo planuos visom priemonėm stengėsi šitą autoriaus siekimą atskleisti. Ir su gera sėkme. Jo vadovaujanti dvasia buvo jaučiama ir scenos išplanavime, ir judesio linijoje, ir aktorius žodys. Maželis kaip režisiorius su šia komedija parodė patį geriausią iki šiol matytą savo kūrinių. Jis atestavos kaip galvus ir idėingas spektaklio organizatorius.

Vaidilos teatro vaidintojas žiūrovams padarė malonią staigmeną. Jų padarytas geras šuolis tobulėjimo linkme. Ypač greitai rado nuosirdų ir įtikinantį sąlytį su publika G. Motiejūnas ir R. Apanavičius. Nuo jų neatsiliko ir D. Balčiūnas, tačiau jis gana stipriai buvo pasirodęs jau ir kituos pastatymuos, todėl pirmam veiksmo savo pasimetimu žodį ir judesį sukėlė nusivylimą, bet vėliau grįžo į rėmus ir su aniem dviem sudarė darnią ir juokingą ir vedybines bėdas įstrigusių samokslininkų trijulę.

Kad jų bėdos jau taip lengvai nesibaigtų, įtikinamai rūpinosi jaunosios žmonelės, dėl kurių buvo paaukoti viengungystės apžadai. N. Žydavičiūtė, prastuolė dailininko žmona ir A. Bajorai-

tytė, inžinieriui tekusi naivutė "mamos-tėtės" dukrelė lepūnė dar kartais pamiršdavo savo tipą, bet ir vėl tuoj susigriebdavo kas beesančios. Nuosekli nuo pirmo iki paskutinio žingsnio buvo formalistė A. Malcanaitė.

Z. Dučmanui ir N. Ambrazaiti šioje komedijoje teko nedėkingi priešingojo poliaus — rimtų ir išmintingų galvų vaidmenys. Juodu atliko juos įtikinamai. Tačiau šito poliaus šaltokoms spalvoms suderinti su išdaigojo poliaus spalvomis būtų rekomenduotina kartu su režisiorium pajieškoti daugiau akcentuotos ir "lengvesnės" interpretacijos. Autorius tam yra davęs pakankamai geros medžiagos.

Tobulėjimui ir pageidavimams ribų nėra. Bet tai kas su Mokyklos Draugais Vaidilos teatro duota, daug duota. Žiūrovų vaidintojai sutikti ir lydeti su šilta simpatija ir dėkingumu. Buvo jaučiamas įsitikimas, kad

šiuo spektakliu rež. Maželis ir jo bendradarbiai sukūrė daiktą, kurį jau galima scenos menu vadinti.

Publikos buvo netoli pilną salę. Kas atėjo, sveikai ir nuosirdžiai pasijuokė, atsisavino. Kas neatėjo, tik save nuskriaudė. Būtų visai tiksli vaidinimą pastatyti antrą kartą. Dėl nesudėtingų dekoracijų komediją galėtų gastrolėms pasikviesti ir kitos kolonijos, o ir jos, esu tikras neapsisvalstų, kaip neapsivylė Clevelandas.

Viktoras Mariūnas

Arklių lenktynės

Birželio 11 d., 2:15 val. prasi-dės arklių lenktynių sezonas su \$7.500 Suzan Stakes. Šių lenktynių pirmą vietą pereitais metais laimėjo iš Chicago atsiųstas arklys Gambetta. Birželio 25 d. Thistledown stadione įvyks Ohio Derby lenktynės dėl \$40,000.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Clevelande IR APYLINKĖSE

Clevelando lietuviai gausiai balsavo

Gegužės mėn. 1 d. Clevelando lietuviai, drauge su visais JAV sąmoningesniais lietuviais, rinko vyriausiąjį bendruomenės organą — A. L. Bendruomenės Tarybą. Clevelando apylinkės lietuviai pasirodė išlaikę egzaminą labai gerai. Balsavimo nušimtis laikomas ypatingai geru. Galimas dalykas, visose JAV Clevelandas galės užimti vieną pirmiausių vietų. Tai patvirtina ir skaičiai.

Iš viso Clevelande balsavo 417 lietuvių. Tuo tarpu bendruomenės sąraše (sumokėjusių solidarumo mokesčių) buvo 438 asmens. Pačią rinkimų dieną dar užregistruoti 174 lietuviai. Taigi, turėjusių balsavimo teisę skaičius tą dieną jau pakilo ligi 612. Nežiūrint nelengvos rinkiminės technikos (27 kandidatai), nerdvios rinkiminės patalpos, patys rinkimai Clevelande praėjo sklandžiai, be jokių sutrikimų.

Rinkimų komisija šešias balsavimo korteles pripažino negaliojančiomis, tad teisėtomis pripažinta 411 balsavimo kortelių. Kaip ir reikėjo tikėtis, gautų balsų skaičiumi kitus kandidatus Clevelande toli pralenkė vietos bendr. pirm. St. Barzdukas. Kiek nuo jo atsilikę, stipriai rungtyniavo St. Yla, prel. Balkūnas ir P. J. Žiūrys. Čia patiekiamame sąrašą kandidatų, Clevelando balsavimo metu gavusių ne mažiau kaip 100 balsų:

St. Barzdukas — 338, St. Yla — 275, J. Balkūnas — 255, P. J. Žiūrys — 254, I. Albavičius — 220, S. Kolupaila — 207, A. Mikulskis — 206.

Be minėtų septynių "didžiųjų", gavusių daugiau kaip 200 balsų, ne mažiau kaip 100 balsų gavo še LTB Tarybos kandidatai:

J. Stempužis — 189 b., P. Juras — 187, J. Ciuberkis — 183, A. Rudis — 183, A. Juška — 173, A. Nasvytis — 172, J. Kapočius — 162, J. Girnius — 159, A. Maciūnas — 158, K. Musteikis — 154, B. Sugintas — 154, J. Liūdžius — 148, J. Puzinas — 143, J. Žilevičius — 142, A. Bendorius — 138, M. Colney — 136, M. Gimbutienė — 136, J. Šlepetys — 135, R. Skipitis — 133, J. Bajerčius — 132, J. Ginkus — 132, M. Rėklaitis — 132, J. Virbalis — 129, J. Boley — 128, J. Vitėnas — 125, V. Zakarauskas — 124, J. Mikaila — 123, V. Bulota — 122, P. Gaučys — 122, K. Mockus — 122, V. K. Jonynas — 121, K. Bielinis — 120, J. Kavaliūnas — 117, V. Staneika — 113, K. Kodatienė — 112, J. Kiaunė — 111, J. Svedas — 111, M. Devenis — 107, P. Pamataitis — 106, St. Rauckinas — 105.

Visi kiti balsų gavo mažiau šimto. Rinkimus Clevelande vedė sudaryta Rinkimų Komisija, pirm. A. Gargasui. Nariais buvo V. Alseika, J. Chmieliauskas, A. Buknys, J. Damušis, V. Kamantas, V. Kasakaitis, V. Matulionis, L. Sagys, E. Skrabulytė ir J. Urbšaitis.

Balsų skaičiavimas vyko nuo 9 val. vak. ligi kitos dienos ryto 4 val.

Sunkiai sirgo Sofija Smetonienė

Ponia Sofija Smetonienė mėnesį laiko išsirgo plaučių uždegimu. Dabar sveikata jau kiek pagerėjusi.

Dėl ligos p. S. Smetonienė negalėjo daugeliui savo artimųjų ir pažįstamų atsakyti į laiškus. Sveikatai pagerėjus tikisi į visų laiškus vėl laiku atsilipti.

Išnuomojamas butas

5 kamb. butas. East 93 gatvė prie St. Clair. Teirautis: MU 1-7367

Motinos dienos minėjimas

rengtas Clevelando skautininkių, praėjo gražiu pasisekimu. Kitą savaitę įdėsime platesnį minėjimo aprašymą.

Nauji Čiurlionio garbės nariai

L. T. M. Čiurlionio Ansamblio valdyba savo paskutiniame posėdyje priėmė tris naujus Ansamblio garbės narius: Sofiją Smetonienę, Alice Steponavičienę-Stephens ir prof. Stp. Kolu-pailą.

Inžinerių susirinkimas

įvyks penktadienį, gegužės 6 d., 7:30 val. vak. pas inž. Žiūrį, 32180 Lake Rd., Avon Lake.

Skautų iškyla

Gegužės 8 (sekmadienį) skautai ruošia gegužinės pobūdžio iškylą Brecksville parke (prie 21 kelio). Išvykstama nuo šv. Jurgio bažnyčios 1 val. po pietų. Iškylas programą sudarys žaidimai, dainos ir kt. Visi skautų tėvai ir bičiuliai kviečiami vykti ir drauge gamtoje praleisti sekmadienio popietę. Kelionės planai bus išduoti prieš išvykimą. Turį automobilius prašomi pavežėti skautus ir jų tėvus. Kviečiamas ir visas jaunimas kartu paįskylauti. Skautai į iškylą vyksta uniformuoti.

Studentų žiniai

Gegužės mėn. 7 d. (šeštadienį) 7 val. vakare Naujosios Parapijos salėje įvyksta studentų susirinkimas. Po susirinkimo seks įdomi linksmoji dalis ir šokiai.

Kviečiame koleges ir kolegas bei jų bičiulius gausiai dalyvauti.

Vyksta į "Dainavos" iškilmes Chicagon

Šį šeštadienį Čiurlionio Ansamblio su valdyba vyksta į Chicago dalyvauti "Dainavos" ansamblio 10 m. minėjimo-koncerte. Čiurlioniečiai gegužės mėn. 8 d. rytą giedos pamaldose, o po pietų pasirodys iškilingame koncerte.

Gautas LE 5 tomas

Jau baigiama siuntinėti nesenai išėjus 5-sis L. Enciklopedi-

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,

Cleveland 3, Ohio

Tel.: EX 1-0376

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus

Tel. HE 2-0683

1505 Addison Rd. (52)

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGOS 36 KUOPA

Gegužės mėn. 8 d. 5 val.

LIETUVIŲ SALĖJE

25 METŲ SUKAKTIMS PAMINĖTI

R E N G I A

VAKARA

Vaidina Detroito Liet. Dramos Sambūris

A L K A

TRIJŲ VEIKSMŲ KOMEDIJA

NERVAI

BILETAI GAUNAMI SKAMBINANT KE 1-6342 IR MU

1-1593 IR GEGUŽĖS 8 D. PRIE ĮEJIMO NUO 1 VAL.

PO VAIDINIMO ŠOKIAI,

LOTERIJA IR BUFETAS

jos tomas. Jis apima raides D ligi E (Epušis). Tomą redagavo dr. J. Girnius ir dr. J. Puzinas. Plačiau apie šį tomą rašysime vėliau.

Visi rengiamės į Čiurlionio iškilmes

Jau nebetoli gegužės mėn. 15 d. Tą dieną Clevelando lietuviai galės gerėtis vienu pačių iškiliausių koncertų per pastaruosius metus. Tą dieną 3 val. Severance Hall įvyksta iškilingas Čiurlionio Ansamblio 15 m. ir jo vadovo muz. A. Mikulskio 25 m. veiklos paminėjimas. Scenoje numatyta atlikti apeigos, įteikti dovanas, o prof. J. Brazaitis skaitys 20 min. atitinkamą paskaitą apie sukaktuvininkus. Nuo 4 val. prasidės didelis koncertas dalyvaujant ir Chicago "Dainavos" ansamblui. Numatoma, kad iš viso išgirsime apie 160 dainininkų. Abiems ansambliams vadovaus muzikai A. Mikulskis ir Stp. Sodeika. Vakare, 6:30 val. vak. rengiamas didelis banketas. Dalyvaus ir Chicago svečiai. Į banketą tikimasi ligi 400 svečių.

LABAI GERA PROGA JAUNIEMS LIETUVIAMS

Mes parduodame Venetian Blinds and Window Shades įmonę.

Daugel metų sėkmingai mes vedėm šią įmonę, bet dabar mums atėjo laikas pailsėti...

Įmonę parduodam visiškai pigiai ir pirkėjas išmokysim gerai dirbti.

Kreiptis į savininką.
19206 Kildeer Ave.
Telef. IV 1-3335
arba informaciją į Dirvą. (19)

DIRVA LAUKIA JŲSŲ TALKOS!

Jieško šeiminkės

Gydytojo šeima prie Cantono, 50 mylių nuo Clevelando, jieško vyresnio amžiaus lietuvių šeiminkės. Kambarys, maistas, ir atlyginimas pagal susitarimą.

Rašyti: Dr. A. Čecys, 315 S. Chapel St., Louisville, Ohio.

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiate gydytoją. Kodėl tat nešaukti žinovą, kad gerai patartų svarbiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinių apdrauda

Skambikite: SK 1-2183

PAULINA
MOZURAITIS,
agėntas

JUOZAS KAMAITIS atidarė NAUJŲ BATŲ

PARDUOTUVĘ

ir taisymo dirbtuvę

1389 East 65 Str.

Telef. HE 2-2615

Atdara nuo 10 val. ryto iki

7 val. vakaro.

Naujų batų ir pataisymo kainos daug žemesnės negu kitur. Neatideliokite, ateikit į mano krautuvę ir įsitikinkite. Jūs būsit patenkinti. (52)

JŲS NORIT BŪTI GRAŽIOS

Lietuvaitės
ALVINOS PAULIENĖS

SUPERIOR BEAUTY SHOP

7013 Superior, tel. UT 1-1932

Puikūs veido masažai, antakių dažymas, plaukų dažymas, pusmetiniai.

Darbas garantuotas.

J. S. AUTO SERVICE Sav. J. Svarcas

7015 Wade Park Ave.

Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobiliui. Dideli papigiminiai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į
J. S. AUTO SERVICE

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gaivieji

nantieji gėrimai,

vynas ir šampanas

(prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Nemokamas pristatymas. Atdara ir trečiadieniais iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

Baldus, šaldytuvus, televizijos aparatus, laikrodžius, įrankius, žaislus ir beveik visus kitus buto ir asmens reikmenis galima pirkti iš urmo sandėlių pigiau negu išpardavime tarpininkaujant

BALTIC Supply Company

"Baltic" atstovas Br. Snarskis priiminėja interesantus "Dirvos" namuose trečiadieniais. Dėl informacijų ir priėmimo laiko skambinti tel. KE 1-0210.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitiems reikalams. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct. Gaunamos velykinės atvirutės.

ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS
6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Visų rūšių apdraudos reikalais kreipkitės į mane
AUTOMAŠINŲ — UGNIES — NELAIMIŲ — GYVYBĖS

SMIGEL INSURANCE AGENCY

Felix F. Smigel

EX 1-9239

KREIPKITES Į MUS — GAUSIT GERIAUSI PATARNAVIMĄ

BILL SCHLEKIE PLUMBING CO.

ELEKTRINIS SURŲ ISVALYMAS
VARINIŲ VANDENS VAMZDŽIŲ PRAVEDIMAS
NEMOKAMAS APSKAIČIAVIMAS

SW 1-0327

VU 3-5063

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

3% palūkanų.

PASKOLOS JŲSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

GERESNIŲ Namų Statytojai pasirenka MONCRIEF ŠILDYMĄ ir ORO VENTILIACIJĄ

THE HENRY FURAC CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Kanjakai. Kiti gėrimai.

Įvairus valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant

geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvų Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs parengimai.

Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

WOLF'S FABRIC CENTER

7012 Superior Ave.

EN 1-3764

Pirmajam komuniškai, mokyklų pabaigtuvėms, vestuvėms ir dideliam pasirinkimui įvairių medžiagų — nilono, satino ir dešimtimis kitų.

Jūsų namams įvairios užuolaidų medžiagos. Kaina nuo 47 c. jardui.

MES DUODAME EAGLE STAMPS.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

7526 Star Avenue

Cleveland 3, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENDicott 1-1763